EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı **Sayı: 298, Ocak 2016**

TKİP V. Kongresi toplandı!..

Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!

I

Bir süre önce toplanan TKİP V. Kongresi çalışmalarını başarı ile tamamlamış bulunmaktadır. Parti tüzüğünün öngördüğü zaman sınırları içinde ve saptadığı kurallar çerçevesinde toplanan TKİP V. Kongresi, partimizde sağlam temellere sahip örgütsel demokrasinin yeni bir göstergesi olmuştur. Partinin temel örgütlerinin seçilmiş delegeleriyle temsil edildiği TKİP V. Kongresi, Kuruluş Kongresi sonrasında en geniş bileşenle toplanan parti kongresi olmanın yanısıra, kadın delegelerin çoğunluğu oluşturduğu ilk parti kongresi olmak özelliği de taşımaktadır.

Kapsamlı bir gündemle toplanan TKİP V. Kongresi, iki haftayı bulan yoğun çalışmaları boyunca saptanmış tüm gündem maddeleri üzerine ayrıntılara inen tartışmalar yapmış ve yeni dönemde partiye yol gösterecek önemli sonuçlara ulaşmıştır. Tüm çalışma süreci boyunca V. Parti Kongresi'ne devrimci bir ruh egemen olmuş, parti yaşamındaki sorunlar ve zaaflar çok yönlü eleştirilere tabi tutulmuş, böylece partinin ideolojik ve manevi bütünlüğü daha da pekiştirilmiştir.

2012 sonbaharında toplanan TKİP IV. Kongresi, parti yaşamımızda yeniden inşa süreci olarak nitelenen dönemin esası yönünden geride kaldığını, böylece kendisini izleyecek yeni parti kongresi ile birlikte partinin artık yeni bir döneme gireceğini saptamıştı. Partinin siyasal yaşamda sınıf eksenli bir devrimci güç odağı haline gelebilmesi çabasıyla belirlenecek bu yeni dönemin sorunları üzerinde yoğunlaşmak, yeni parti kongresinin temel misyonu olacaktı. TKİP V. Kongresi gündemini ve çalışmalarını kendisi için önden saptanmış bu misyonun gerekleri doğrultusunda ele aldı. Parti yaşamına dönük sorunlardan çok, siyasal mücadelenin temel ve güncel sorunlarına yoğunlaştı. İdeolojik ve ilkesel bakış açısı temelinde partinin bu sorunlara ilişkin çizgisini netleştirdi, yeni döneme ilişkin görev ve sorumluluklarını belirledi.

Partimizin siyasal mücadele sahnesinde sınıf eksenli devrimci bir güç odağı olarak öne çıkması, devrimci bir sınıf hareketinin gelişiminde oynayabileceği rol, bu alanda sağlayacağı başarı ile sıkı sıkıya bağlantılıdır. TKİP V. Kongresi tüm çalışması boyunca bu gerçeği göz önünde bulundurmuş, gündemindeki tüm sorunları bu bakış açısıyla ele almıştır. Devrimci bir sınıf hareketi geliştirmenin sorunları kongre gündeminin esasını oluşturmakla kalmamış, gündemin tüm öteki sorunları da bu temel hedef ve görevle ilişki içinde ele alınmıştır.

Devrimci bir işçi sınıfı hareketinin

gelişiminde etkin bir rol oynamak, partimizin kendi gelişim süreçleri bakımından yaşamsal önemdedir. Parti bu alandaki başarısı ölçüsünde varlığını ve gelişimini sağlam bir maddi sınıfsal zemine oturtmuş olacaktır. Siyasal ve örgütsel yaşamında karşı karşıya bulunduğu çeşitli türden sorunların köklü ve kalıcı çözümüne de ancak böylesi bir zemin üzerinden ulaşabilmek olanağı bulabilecektir. Devrimci sınıf partisini sosyalizm ve sınıf hareketinin gerçek organik birliği olarak kavrayan TKİP, parti örgütüne ve yaşamına ilişkin tüm sorunların sağlıklı çözümüne de bu perspektif üzerinden bakmaktadır.

Fakat devrimci bir sınıf hareketi, partimizin kendi gelişim süreçlerinin ötesinde, bugünün Türkiye'sinde devrimci siyasal mücadele bakımından da en temel, en acil, en çözücü, dolayısıyla en belirleyici bir ihtiyaçtır. Halihazırdaki gerici dengeleri devrimci bir doğrultuda bozabilecek, mevcut gerici statükodan devrimci bir çıkış yolu hazırlayabilecek biricik olanaklı yol budur. Bu gerçek, partimizin kendi gelişme ihtiyaçları ile devrimci siyasal mücadeleyi başarıyla geliştirilebilmenin ihtiyaçları arasındaki anlamlı çakışmaya işaret etmektedir. TKİP kendi gelişimini sağlam bir sınıfsal zemine oturtma gayretinde başarılı olabildiği ölçüde, devrimci sınıf mücadelesini geliştirmede de üzerine düşeni en etkin ve verimli bir biçimde yerine getirebilme olanağı bulabilecektir.

II

TKİP V. Kongresi, günümüz dünyasının güncel gelişmelerini, partimizin yeni tarihsel döneme ilişkin tespit ve tahlilleri ışığında ele almıştır. Bu bakış açısına uygun olarak, tekil olgu ya da olaylardan çok onların da birer yansıması oldukları temel süreçler, bu süreçlere karakterini veren ilişki ve çelişkiler üzerinde durmuştur.

Partimizin dünya olaylarına ilişkin değerlendirmeleri, akmakta olan sürecin sınamasından geçmekte ve esası yönünden doğrulanmaktadır. TKİP V. Kongresi, gereğince yararlandığı bu değerlendirmelerin güncelliğini koruduğunu özellikle vurgulamakta, iki kongre arası dönemde yaşanan en önemli gelişmelerle ilgili olarak aşağıdaki hususların altını çizmektedir.

Kapitalist-emperyalist dünya düzeni halen bütünsel bir kriz içindedir. Kriz çok boyutludur; toplumsal yaşamın ve uluslararası ilişkilerin tüm alanlarını kapsamaktadır. Kriz koşullarının da özel etkisiyle sisteme karakterini veren başlıca çelişmeler günden güne keskinleşmektedir.

Halen kapitalist dünya sisteminin genelini kapsayan ekonomik kriz, konjonktürel değil fakat büyük tarihsel birikimlerin ürünüdür. Aşılmasına yönelik tüm çabalara rağmen sürmekte olması bunun bir ifadesidir. Sistemin genelini kapsayan büyük bir iktisadi çöküntü, geniş çaplı emperyalist savaşların yaratacağı büyük bir iktisadi yıkım ya da toplumsal devrimlerle aşılamadığı sürece, mevcut yapısal ekonomik krizin çeşitli dalgalanmalar içinde sürmesi kaçınılmazdır.

Kapitalist dünya sisteminin hali hazırdaki en büyük başarısı, yarattığı tüm sorunlara rağmen krizi yönetebilmesidir. Bu başarının gerisinde temelde işçi sınıfının denetim altında tutulabilmesi vardır. Bu sayede krizin ürettiği faturalar sistemli biçimde işçi sınıfına ve emekçilere ödettirilebilmekte, böylece krizin yıkıcı etkileri sınırlandırılabilmektedir. Halen istinasız olarak tüm kapitalist dünyada yapılan budur. Ekonomisi nispeten iyi durumda olan en zengin emperyalist ülkeler bile işçi sınıfına ve emekçilere tavizler vermeye yanaşmamaktadırlar. Ekonomik kriz ve onun körüklediği kıyasıya kapitalist rekabetin yanısıra, dünya ölçüsünde kızışan emperyalist nüfuz mücadeleleri, artan silahlanma, sonu gelmeyen emperyalist müdahale ve savaşların yarattığı ağır faturalar, emperyalist burjuvaziyi bu tutumu süreklileştirmeye yöneltmektedir.

Yeni tarihi dönemin dayattığı bu katı tutum, kaçınılmaz biçimde emek-

sermaye çelişkisini keskinleştirmekte, işçi sınıfı ve emekçilerin hoşnutsuzluğunu günden güne büyütmektedir. Sınıf ve kitle hareketlerindeki yaygınlaşma ve süreklilik bunun göstergesidir. Sınıf ve kitle hareketleri halen çeşitli iniş çıkışlar içinde dünyanın dört bir yanında sürmektedir. Bugün için belli sınırları aşmakta zorlansalar da, işçi sınıfı ve emekçiler bu mücadeleler içinde herşeye rağmen bir eğitimden geçmekte, geleceğin daha ileri mücadeleleri için güç ve deneyim biriktirmektedirler.

Dünya olaylarının genel seyri, devrimci kriz dönemlerinin kaçınılmaz olarak geleceğine ilişkin olarak her geçen gün daha fazla veri sunmaktadır. Bu durumda tayin edici ihtiyaç, kendi hazırlığını pratik planda işçi sınıfını örgütleme ve devrimcileştirme çabası içinde anlamlandıracak devrimci partilerin varlığıdır. Halen en temel sorun ve dolayısıyla geleceğin büyük çatışmalarına devrimci hazırlık açısında en büyük zaafiyet, bu türden partilerin yokluğu ya da belirgin zayıflığıdır.

***

Kapitalist dünyada, özellikle de Avrupa'da kendini gösteren iki önemli siyasal gelişme, kapitalist dünyanın içinde debelenmekte olduğu kriz kadar, devrimci öznel etkene ilişkin bu zayıflığın da bir yansımasıdır. Bunlardan ilki faşist akımların birçok ülkede belirgin bir biçimde güç kazanması, ötekisi bazı ülkelerde sol adına orta sınıf eksenli reformist akımların öne çıkmasıdır.

Özellikle emperyalist metropollerde faşist akımların güç kazanması, sistemin çok yönlü krizinin en dolaysız göstergelerinden biridir. Kapitalist krizin yıkıcı etkileri altında hoşnutsuzluğu artan ve gelecek güvensizliği büyüyen kitleler, devrimci bir çıkış alternatifinin geliştirilemediği koşullarda, umutsuzluğa kapılmakta ve kolayca faşist akımların tuzağına düşebilmektedirler. Bu, özellikle günümüz Avrupa'sında, halen en ciddi ve gelecek bakımından en tehlikeli siyasal olgulardan biridir. Sistemin yönetenleri, tüm ikiyüzlü söylemlerine rağmen, zeminini bizzat düzledikleri bu gelişmeye gerçekte çok yönlü bir imkan olarak bakmakta, nitekim daha bugünden ondan gereğince yararlanmaktadırlar. Bir yandan bu alandan gelen güncel basıncı baskıcı politika ve önlemlerini uygulamaya geçirmenin bir bahanesi olarak kullanmakta, öte yandan bu faşist akımları ağır kriz dönemleri için bir alternatif olarak yedekte tutmaktadırlar.

Yunanistan'da Syriza, İspanya'da Podemos türünden partiler şahsında kendini gösteren öteki siyasal gelişme, orta sınıf eksenli reformist akımların emekçilerin sola açık kesimleri içinde güç kazanması, parlamentarist hayalleri körüklemesi, böylece devrimci alternatifi geri plana itmesidir. Kapitalist ekonomik krizin işçi sınıfından öteye toplumun heterojen ara katmanlarında yarattığı yıkım, gerçekte yeni bir olgu değildir. Otuz yılı aşan sosyal yıkım politikaları toplumun bu katmanlarının yaşam ve çalışma koşullarını da sistemli bir biçimde hedef aldı. Sahip oldukları ayrıcalıklar sürekli biçimde tırpanlanıp sınırlandı. Bunu her zaman hoşnutsuzlukla karşılayan bu katmanlar, buna rağmen işçi sınıfı ve emekçiler gibi uzun yıllar boyunca buna çaresizce boyun eğdiler. Bugün yeni olan bu durumun artık değişmesi, dünya ölçüsünde işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin hareketlenmesi, bu hareketlenmenin yıkıma uğrayan ara katmanları da kapsıyor olmasıdır.

Yaşadıkları büyük hoşnutsuzluklara rağmen hareketlilik içindeki emekçi kitleler henüz devrimci arayışlara hazır değiller. Çalışma ve yaşam koşullarını hafifletecek kısa dönemli çözümler, hele de bunlar zorlu çabalar ve ağır bedeller ödemeyi gerektirmiyorsa, bugün için onlara daha cazip görünebilmektedir. Orta sınıf karakterli yeni reformist sol akımlar işte tam da bu durumdan yararlanmaktadırlar. Kendi sosyal konum ve özlemlerinin sınırlarını belirleyen

bir programı, ki bu kendi dünkü konumlarını yeniden kazanmakla aynı anlama gelmektedir, işçi sınıfı ve emekçi kitlelere bir kurtuluş reçetesi olarak sunmaktadırlar.

Gerçekte bu akımların emperyalist sistem ve kurulu kapitalist düzenle esasa ilişkin bir sorunu yoktur. Kurulu düzenin temellerini benimsemekte, fakat bugünkü biçiminin reformdan geçirilmesi gerektiğini savunmaktadırlar. Sosyo-ekonomik planda '70'li yılların sosyal kazanımlarına dönüş ile siyasal planda güçlendirilmiş burjuva demokrasisi (ki kendileri buna "radikal demokrasi" diyorlar), Syriza ve Podemos türü akımların programatik ufkunu oluşturmaktadır.

Fakat bu türden aldatıcı kolay kurtuluş reçetelerinin yapısal kapitalist kriz koşullarında herhangi bir başarı şansı yoktur. Syriza çıkışının yarattığı aldatıcı parıltının aylarla ölçülen kısa bir zaman dilimi içinde sönmesi bunu somut olarak göstermiş bulunmaktadır. Boş hayallere dayalı büyük umutlarla hükümet olan Syriza, iflas eden geleneksel sosyal-demokrat partinin yerini düzen siyaseti payına doldurmaktan öteye gidememiştir. Öteki ülkelerdeki benzer akımların akıbeti en iyi durumda bundan farklı olmayacaktır.

TKİP V. Kongresi, devrimci partilerin bu türden akımlarla araya açık ve kesin sınırlar çizmesinin, onların kitlelerde yarattığı aldatıcı hayallerle sistemli biçimde mücadele etmenin özel önemine işaret eder. Bu, devrimci süreci başarıyla ilerletmenin olduğu kadar, bu akımların kitlelerde kaçınılmaz olarak yaratacakları hayal kırıklığını göğüsleyebilmenin de zorunlu bir koşuludur.

Kapitalist dünya ekonomisindeki yapısal krizin ve buna bağlı olarak emek-sermaye ilişkilerinde artan gerilimlerin temel önemde bir başka önemli siyasal sonucu ise, siyasal sistemin gözden düşmesi ve polis devletine sistemli geçiştir. İlki kitlelerin geleneksel burjuva partilerine, genel oy sistemine ve parlamentoya duyduğu açık güvensizlikte (ki bu kendini geleneksel partilerden kopuşta ve seçimlere katılım oranlarındaki dramatik düşüşlerde özellikle gösteriyor), ikincisi 11 Eylül saldırılarından beri "teröre karşı savaş" adı altında emperyalist metropollerde kurumsal ve yasal planda atılan sonu gelmez adımlarda kendini gösteriyor. Bu ikincisi, polis devletine geçiş, günümüz kapitalist dünyasının günden güne belirginleşen genel eğilimidir. Kendi işçi sınıfına ve emekçilerine onları yatıştırabilecek yeterli tavizler vermek olanağını yitiren burjuvazi, bu gerçeğin zorunlu tamamlayıcısı olarak polis devletine geçişi, güncel ihtiyaçların yanısıra geleceğin devrimci kriz dönemlerine bugünden bir hazırlık olarak ele almaktadır. Bunun için kullanılan temel bahane ise her zamanki gibi "teröre karşı mücadele" olmaktadır.

***

Sistemin yapısal krizinin temel önemde bir başka unsuru, emperyalistler arası ilişkiler alanıdır. Emperyalist dünyanın iç ilişkilerinde kızışan rekabet, yoğunlaşan nüfuz mücadeleleri, artan silahlanma yarışı ve tırmanan militarizm, nihayet tüm bunları tamamlayan ve en yıkıcı biçimde somutlayan saldırganlık ve savaşlar dizisi, günümüz dünyasının ön plandaki gündelik görünümlerini oluşturmaktadır.

Günümüzde emperyalist müdahaleler ve savaşlar giderek çoğalmakta, adeta olağanlaşmaktadır. Doğrudan emperyalistler tarafından başlatılıp yürütülen savaşlara son zamanlarda yerel işbirlikçiler aracılığıyla yürütülen savaşlar eklenmektedir. Afganistan, Irak ve Libya'ya karşı emperyalist savaşlar ilk durumun örneği iken, Ukrayna, Suriye ve Yemen ikinci durumun örnekleridir. Emperyalistler dolaylı olarak kışkırttıkları, bir dönem yerel işbirlikçileri aracılığıyla yürüttükleri bu savaşlarda çok geçmeden doğrudan taraf olarak kendileri de yer almaktadırlar. Günümüz Ortadoğu'sunun en büyük kanayan yarası Suriye, bunun en güncel örneğidir. Suriye halen neredeyse

tüm büyük emperyalist devletlerin hava ve deniz güçleriyle üşüştükleri bir av sahası durumundadır.

Tüm bu savaşlar dolaysız olarak emperyalist rekabet ve nüfuz mücadelelerinin bir ürünüdür. Kuşkusuz bu onların yapay olarak yaratıldıkları anlamına gelmemektedir. Fakat yerel düzeyde var olan yaraları kaşıyan ve acımasızca kanatan her durumda emperyalistler olmakta, yerel sorunlar ya da anlaşmazlıklar emperyalist yayılma ve nüfuz mücadelelerinin bir olanağı olarak kullanılmaktadır.

Sistemin yapısal krizinin temel unsurlarından biri olarak emperyalist dünyadaki hegemonya bunalımı yeni bir durum değildir. Bununla birlikte son yılların gelişmeleri bunun gitgide ağırlaştığını, çatışma ve savaşlardaki artış ve sertleşmenin aynı zamanda bunun bir yansıması olduğunu göstermektedir.

Partimizin konuya ilişkin değerlendirmelerinde hep vurgulandığı gibi, sistemdeki hegemonya krizinin en özgün yanı, ABD emperyalizminin hegemon konumunu artık eskisi
gibi sürdüremez duruma düşmesi, fakat emperyalist dünyada hegemonyayı ondan koparıp almaya talip bir emperyalist gücün ise halen olmamasıdır. Bu özgün tarihi durumun ikili sonuçlarından ilki, herşeye rağmen en güçlü emperyalist devlet olan ABD emperyalizminin belirgin üstünlüklerine dayanarak ve hegemonyasını restore etmek üzere saldırgan bir politika izlemesidir. Öteki sonuç ise, buna direnen ve büyüyen güçlerine bağlı olarak kendilerine alan açılmasını isteyen emperyalist devletlerin bunu çok kutuplu dünya talebi olarak somutlamaları, kendi aralarında buna uygun yeni ilişkiler ve ittifaklar geliştirmeleridir.

Rusya ve Çin, bu konumdaki büyük emperyalist devletlerden halen ön planda olan ikisidir. Rusya, Gürcistan savaşından (2008) beri ABD emperyalizmi liderliğindeki batı bloku tarafından kendisini kuşatmaya yönelik girişimlere aktif biçimde direnmektedir. Sürmekte olan Suriye ve Ukrayna savaşları bu direnişin öne çıkan güncel örnekleridir. Rusya'nın her iki alandaki inisiyatifi ve dikkate değer başarısı, emperyalist hegemonya bunalımının yeni bir düzeyde tescili olmuştur. Benzer bir direnişi, kendisini çevrelemeye yönelik ABD kuşatmasına karşı Uzak-Doğu'da Çin sergilemekte, durum henüz sıcak bir çatışmaya yol açmamış olsa da gerilim günden güne tırmanmaktadır.

Bütün bunları Çin ile Rusya arasında askeri alan da dahil hemen tüm alanları kapsayan yakın ilişkiler, bir tür yeni bloklaşma tamamlamaktadır. Hegemonya krizindeki derinleşmeye ve emperyalistler arası ilişkilerdeki sertleşmeye bağlı olarak bu türden stratejik bloklaşma eğilimleri güç kazanacak, emperyalist dünyadaki gerçek iç saflaşma giderek açıklık kazanacaktır.

Tüm bu gelişmeler doğal olarak silahlanma yarışını ve militarizmi de insanlık tarihinin görmediği boyutlarda azdırmakta, yaygınlaşan yerel savaşların bir dünya savaşına doğru büyümesi riskini de artırmaktadır.

***

Emperyalistler arası nüfuz mücadeleleri, saldırganlık ve savaşların esas alanı hala da Ortadoğu'dur. Suriye başta olmak üzere Irak, Libya ve Yemen halen sıcak savaşın yıkım ve acıları içinde kıvranıyor. Bu savaşlarda yüzbinlerce masum insan yaşamını yitirdi ya da sakat kaldı. Milyonlarcası yerini yurdunu terketmek zorunda kaldı, halen göçmen yaşamının çok yönlü acılarıyla boğuşuyor. Bu duruma yolaçan savaş ve çatışmalarda ulusal, dinsel, kültürel farklılıklar en ölçüsüz bir biçimde kullanıldığı için, halklar arası ilişkiler de çok büyük tahribatlara uğradı.

Dümeninde AKP'nin durduğu Türk sermaye devletinin ABD emperyalizminin çıkarları ve kendi sefil hesapları uğruna dolaysız biçimde katkıda bulunduğu bu durumdan kazançlı çıkan tek bölge ülkesi

ise, emperyalizmin Ortadoğu'ya saplı hançeri olarak duran Siyonist İsrail oldu. Ortadoğu'daki bir dizi ülkeyi, özellikle de Suriye ve Irak'ı etnik, dinsel ve mezhepsel sorunları kışkırtarak bölmek ve böylece güçten düşürmek, uluslararası Siyonist merkezlerin daha 1980'lerin başında deşifre olmuş bir stratejik planı idi. Irak ve Suriye üzerinden bu tam da Siyonist planlarda ortaya konulan hedeflere uygun biçimde bugün fiilen gerçekleşmiş bulunuyor.

ABD emperyalizmi ve Siyonist İsrail bunu AKP'den IŞİD'e her türden ve her renkten gerici İslami akımlar sayesinde başardılar. İslami akımların doğrudan ya da dolaylı biçimde her zaman emperyalizmin hizmetinde oldukları, son yılların acı olaylarıyla bir kez daha kanıtlanmış oldu. Olayların tüm seyri, her biçimiyle siyasal İslamın, bölüp parçalayarak bölge halklarını felakete sürüklemek ve böylece emperyalizme kolayından yem etmek dışında bir misyonu olmadığını ortaya koydu.

Ortadoğu, hemen tüm ülkeleriyle, bir farklı halklar, kültürler, dinler ve mezhepler mozaiğidir. Bu toplumsal-kültürel olgu, milliyetçi, dinci ya da mezhepçi akımların kategorik olarak bölge halklarının ortak çıkarları için olumlu bir alternatif olamayacağını gösterir. Farklı köken ve kültürlerden halkları emperyalizme ve yerel egemen sınıflara karşı ortak çıkarlar ekseninde birleştirebilmek için, anti-emperyalist, devrimci-demokratik ve laik bir program ve stratejik çizgi, zorunlu asgari koşuldur. Bölge halklarının, özellikle de halen gerici iç boğazlaşmalarla kan kaybeden ülkelerin en büyük talihsizliği, böyle bir programa sağlam ve istikrarlı bir temel oluşturacak modern sınıfsal yapıdan yoksun olmalarıdır. Bu nesnel olgu devrim mücadelesinin ihtiyaçlarına bölgesel düzeyde bakmayı özellikle gerektirmekte, bölgede modern sınıf ilişkileri bakımından nispeten daha ileri, dolayısıyla daha gelişkin bir işçi sınıfına sahip ülkelerin devrimcilerine çok daha büyük bir sorumluluk yüklemektedir.

III

Kriz bölgeleriyle çevrili günümüz Türkiye'si kendi de kriz içinde bir ülkedir. Çok boyutlu bu bütünsel kriz toplumsal yaşamın hemen tüm alanlarını ve uluslararası ilişkileri birarada kapsamaktadır. Halen resmi dış politika genel bir çöküntü içindedir. Kararsız bir dengede ifadesini bulan rejim krizi şu sıra geri plana düşmüş görünse de gerçekte onu yaratan tüm sorunlar yerli yerinde durmaktadır. Türkiye değil bir "hukuk devleti", kanun devleti bile olmaktan çıkmıştır. Kendi yasa ve kurallarını bile hiçe sayan bir keyfi yönetim işbaşındadır ve yarattığı faşist polis rejimiyle toplumu, özellikle de toplumsal muhalefeti, ölçüsüzce terörize etmektedir. Toplumu dikey olarak kesen dinsel gericilik-laiklik gerilimi, yanısıra dinci iktidar döneminde daha da ağırlaşan Alevi sorunu, siyasal krize ideolojik-kültürel boyutlar kazandırmaktadır. Ve nihayet, yıllardır "çözüm süreci" aldatmacasıyla denetim altında tutuluyor gibi görünen Kürt sorunu bugün bir kez daha bütün ağırlığıyla ve çok yönlü ağır faturasıyla toplumun gündemindedir.

Krizin ekonomik ve sosyal boyutları daha iyi bir görünüm sunmuyor. "Sıcak para"ya ve dış borca endeksli kapitalist ekonomide sorunlar gitgide çoğalmaktadır. Kronik bütçe ve dış ticaret açıkları her zaman olduğu gibi katlanarak büyüyen dış borçlarla karşılanabilmektedir. Dış politikada yeni boyutlar kazanmış çöküntünün ekonomiye muhtemel ağır faturası, düzen çevrelerinde yakın geleceğe yönelik kaygıları ayrıca büyütmektedir. Büyüyen işsizlik, artan yoksulluk, derinleşen gelir uçurumu (bir yanda sayısı artan dolar milyarderleri, öte yanda yoksulluk sınırı altında yaşayan otuz milyon insan!), ekonomik ve sosyal hakların sonu gelmeyen budanması ise, genel tabloyu sosyal kriz yönünden tamamlamaktadır.

***

Dış politikadaki genel çöküntü yeni değil son yılların iyi bilinen bir gerçeğidir. Yeni olan çöküntünün kazandığı boyutlardır. Rusya ile yaşanan son krizin ardından Türk burjuva gericiliği kendini çevreleyen bölgede adeta kapana kısılmış gibidir. Bu tecrit sürecini başlatan, AKP iktidarı tarafından ABD emperyalizmi hesabına Suriye'ye karşı büyük iddialarla gündeme getirilen düşmanca politika olmuştu. Gelinen yerde ise Türk sermaye devleti Suriye'ye ilişkin süreçlerin neredeyse tümüyle dışına sürülmüştür. Suriye'den elinde kala kala IŞİD ve El Nusra türünden cihatçı suç çeteleriyle kurduğu kirli ve karanlık ilişkiler kalmıştır. İşlerin bu cephesinde tabloyu, Suriye krizinin Kürt sorununa kazandırdığı yeni boyutlar ve Kürt hareketine açtığı büyük imkanlar, dolayısıyla Türk sermaye devletini karşı karşıya bıraktığı yeni büyük açmaz tamamlamaktadır.

Bu dış politika hezimetinin tek sonucu bir dizi bölge ülkesi ile ilişkilerin dibe vurması, dolayısıyla bunun ağır siyasal ve iktisadi faturası değildir. Bundan da önemli olan, bu bölgesel tecrit durumunun Türk devletini ABD ve Avrupa emperyalizmine, onların savaş makinası NATO'ya, her zamankinden daha muhtaç ve bağımlı hale getirmiş olmasıdır.

AKP iktidarı ile birlikte yola yeni Osmanlıcı projelerle çıkılmıştı ve hedef, batılı emperyalist çıkarlarla uyum içinde bölge ülkelerine nüfuz etmek, bir tür alt emperyalist güç konumu kazanmak, bunun siyasal ve iktisadi sonuçlarından sefilce yararlanmaktı. Türkiye kapitalizminin ulaştığı gelişme düzeyinin bunu hem bir ihtiyaç haline getirdiği, hem de olanaklı kıldığına inanılıyordu. Bu hedef ışığında bugünkü durum, acınacak türden bir iflas tablosudur. Rusya krizi Türk burjuvazisinin gerçek çapını gözler önüne sermiş, sahip olduğu iktisadi, siyasi ve askeri gücün sınırlarını ortaya koymuştur. Bu durumda ona bir kez daha o çok iyi bilinen utanç verici tarihsel misyon, bölgenin Ortaçağ artığı gerici rejimleriyle işbirliği halinde ABD ve Avrupa emperyalizminin bölgesel çıkarlarına bekçilik yapmak kalmıştır. Bunun zorunlu uzantısı Siyonist İsrail ile ilişkilerin yeniden eski rayına oturtulmasıdır. Nitekim halen beklenmedik bir kıvraklıkla yapılmakta olan da budur.

TKİP V. Kongresi, Türk burjuvazisi ve devletinin emperyalizmin hizmetinde izlediği gerici ve saldırgan dış politika çizgisinin iflasını, bölge halkları kadar Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri payına da son derece olumlu bir gelişme olarak değerlendirmekte, bölgenin mazlum halklarıyla tam dayanışmasını ilan etmektedir. Halkları dinsel, mezhepsel, etnik ve kültürel farklılıklar üzerinden oynanan oyunları boşa çıkarmaya, bölge üzerinde farklı hesaplarla hareket eden tüm emperyalist odaklar ve onların yerel işbirlikçilerine karşı kendi aralarında kenetlenmeye çağırmaktadır.

7 Haziran seçim sonuçları solda ölçüsüz hayallere ve dolayısıyla rehavete yol açarken, Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçi büyük burjuvazinin onunla en sıkı ilişkiler içindeki kesimi için de, birikmiş sorunları bir "büyük koalisyon" yoluyla çözmenin bir olanağı olarak görülmüştü. Tek başına iktidar olanağını yitirmek istemeyen AKP, Kürt halkına karşı gündeme soktuğu yeni kirli savaş politikası başta olmak üzere çeşitli kirli oyunlarla bu arayışı boşa çıkararak konumunu korudu. Fakat elde ettiği bu başarıya rağmen kendi hedefleri üzerinden rejimi yeni bir dengeye kavuşturmak şansı yine de yoktur. Bu durumda düzen siyasetine egemen kararsız denge bir dönem daha sürecek, uygun koşullar oluştuğunda çatışma etkenleri kaçınılmaz olarak kendini yeniden gösterecektir. Sorumluluğunu dolaysız olarak

Erdoğan AKP'sinin taşıdığı dış politika hezimetinin almış bulunduğu bugünkü boyutlar, bunun koşullarını kendi yönünden şimdiden hazırlamaktadır.

Dış politika alanındaki hezimetini ABD ve İsrail'e sığınarak dengelemeye, böylece onlarla ilişkilerini de onarmaya çalışan AKP iktidarı, aynı şeyi Kürt halkına karşı başlattığı geniş çaplı kirli savaş sayesinde düzen ordusuyla ilişkilerinde yapmaya çalışmaktadır. Bunun ona iktidar konumunu daha da güçlendirme olanağı mı sağlayacağı, yoksa kaçınılmaz düşüşünü mü hızlandıracağı, Türkiye'de ve bölgede olayların izleyeceği karmaşık seyre bağlı olarak zaman içinde görülebilecektir.

AKP tüm iktidar dönemi boyunca emperyalizme ve işbirlikçi büyük burjuvaziye hizmette kusur etmedi. Bu doğrultuda işçi sınıfına, emekçilere ve ilerici toplumsal muhalefete karşı kesintisiz bir saldırı çizgisi izledi. Düzen içi iktidar mücadelesinde konumunu güçlendirmek doğrultusunda çok iyi kullandığı aldatıcı "çözüm süreci" sürdüğü sürece, hiç değilse ulusal istemleri yönünden ve bir süreliğine Kürt halkı bu saldırı çizgisinin dışındaymış gibi göründü.

Geçici olmaya mahkum bu aldatıcı durum 7 Haziran seçimlerinin hemen sonrasında sona ermişti. 1 Kasım'da elde ettiği başarının ardından ise AKP artık yeni düzeyde bir saldırı ve savaş hükümeti olarak hareket etmektedir. Reform paketleri adı altında işçi sınıfına ve emekçilere karşı yeni saldırılara hazırlanırken, Kürt halkına karşı da yasa, kural ve sınır tanımayan kapsamlı bir kirli imha savaşını devreye sokmuş bulunmaktadır.

Bölgedeki gelişmelerin basıncı altında ve Amerikan emperyalizminin özel teşvikiyle gündeme getirilen "çözüm süreci", Kürt sorununu gerçekten çözmeyi değil fakat sınırlı tavizlerle yatıştırıp denetim altına almayı hedefliyordu. Kürt Hareketi ise bu kaba aldatmacayı ciddiye alarak, ancak devrimle elde edilebilir olanı kurulu düzenle pazarlıkların ürünü anayasal reformlarla elde etmeyi umuyordu. Gelinen yerde bir arada çöken, sermaye devletinin sefil hesapları ile Kürt Hareketi'nin dayanaktan yoksun hayalleridir.

Ortadoğu'daki gelişmeler çerçevesinde Türkiye topraklarını Amerikan emperyalizmi ve müttefikleri için yeniden bir sıcak savaş üssü haline getiren Türk sermaye devleti, bunun karşılığında Kürt halkının özgürlük mücadelesini kapsamlı askeri operasyonlarla ezme ve sindirme izni almıştır. Halen yürütülmekte olan kapsamlı kirli imha savaşı, o dönülmesinden korkulan '90'lı yılları şimdiden fersah fersah geride bırakmaktadır. Artık hedeflenen, Kürt halk kitlelerinin bizzat kendisidir. İl ve ilçelerde haftalar boyu süren sokağa çıkma yasakları, kentsel yerleşim bölgelerinin ordu ve polis ablukası altında tanklar ve toplarla yakılıp yıkılması, sıradan insanların sorgusuz sualsiz katledilmesi, yüzbinlerce insanın göçe mecbur edilmesi, bütün bunlar bunun ifadesidir.

TKİP V. Kongresi, ödediği büyük bedellere rağmen boyun eğmeyen Kürt halkının yiğit direnişini selamlamakta, tüm meşru istemlerini kararlılıkla desteklemekte, Türkiye işçi sınıfını ve emekçilerini Kürt halkının ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelesine omuz vermeye çağırmaktadır.

Fakat öte yandan, bedelleri ağır bu mücadelenin halen en büyük zaafının çözüme götürecek bir devrimci stratejik çizgiden yoksunluk olduğu gerçeğinin de altını çizmektedir. Ulusal sorunda gerçek özgürlük ve tam eşitlik, kurulu sermaye düzeninin doğasına aykırıdır. Bu haklı istemlerde ısrar edilecekse eğer, sermaye düzeni ile uzlaşmaya dayalı anayasal reformlar çizgisi terkedilmeli, Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle omuz omuza birleşik devrim yolu tutulmalıdır. Gerçek ulusal özgürlüğü ve tam eşitliği elde edebilmenin, bu arada sorunu işçi sınıfı ve emekçilerin çıkarlarına en uygun biçimde çözebilmenin biricik olanaklı yolu budur.

IV

Ana gövdesiyle Türkiye solunun devrimden kopması ve reformist bir çizgide düzen çatlaklarında politika yapmaya yönelmesi, AKP iktidarı dönemini öncelemektir. Bununla birlikte AKP'li dönemin kendine özgü koşullarında bunun yeni boyutlar kazandığı da bir gerçektir. Düzen siyasetinde tüm dengelerin alt üst olmasıyla belirlenen bu yeni dönemde, düzen siyasetinin seyrini güncel koşullar üzerinden etkileme hevesleri reformist solu düzen içi çatışmanın basit bir eklentisi durumuna düşürmüş bulunmaktadır.

Reformist sol bu dönemde, birinden birine daha yakın duran ara tonları da içermek üzere, ulusal cumhuriyet ve demokratik cumhuriyet çizgileri ekseninde iki ana akım halinde kümelendi. İlk kümeyi oluşturan ulusal cumhuriyetçiler, dinsel gericiliğin birleşik partisi AKP'ye karşı "Cumhuriyet'in kazanımları"nı savunmak iddiasında oldular. İkinci kümeyi oluşturan demokratik cumhuriyetçiler, Kürt sorununun çözümü ekseninde mevcut "Cumhuriyeti demokratikleştirmek" çizgisi etrafında birleştiler.

TKİP başından beri tasfiyeci karakterdeki bu iki reformist yönelime karşı ilkelere dayalı açık bir mücadele yürüttü ve bağımsız devrimci sınıf çizgisini savundu. Bu mücadelenin bilançosunu çıkaran ve onu temel yönleri üzerinden özetleyen TKİP IV. Kongresi, *"Cumhuriyet tarihi bütünlüğü içinde irdelendiğinde, kapitalist gelişmenin değişen koşulları içinde ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara bağlı olarak düzenli ve mantıklı bir evrim yaşadığı görülür"* tespiti üzerinden sözü, reformist solun anmış bulunduğumuz iki ana yönelimine bağlıyordu:

"AKP'nin yaratmakta olduğu siyasal düzen, evrimi içinde burjuva cumhuriyetinin bugün vardığı yerdir. Bundan dolayıdır ki, AKP'ye karşı mücadeleyi cumhuriyeti savunmak mücadelesi olarak ele almak, tükendiği ve dolayısıyla aşılmayı beklediği bir aşamada onu yeniden diriltmeye çalışmak, gerici bir ütopyadır. Çürüme süreci içinde tükenen burjuva cumhuriyetinin gerçek alternatifi sosyalist işçi-emekçi cumhuriyetidir. Olduğu kadarıyla burjuva cumhuriyetinin kuruluşu sürecinden gelen kazanımları yaşatmanın ve geleceğe taşımanın da bundan başka bir yolu yoktur.

*"Tükenen bir cumhuriyetten sözümona bir 'demokratik cumhuriyet' çıkarmak peşinde koşmak da aynı ölçüde hayalci ve dolayısıyla gerici bir ütopya ile oyalanmaktır. Bu beklenti dünya olaylarının genel seyrine, girmiş bulunduğumuz tarihsel dönemin genel eğilimlerine, bunun bulunduğumuz bölgeye yansımalarına da aykırıdır. Kendi geçmişinden gelen ilerici değerlerden bile kopan, toplum yaşamının tüm alanlarını ortaçağ artığı bir ideoloji ve kültüre göre yeniden şekillendirmeye çalışan, iç politikada polis rejimini kurumlaştıran ve dış politikada militarizmi ve saldırganlığı bir politika haline getiren bugünkü cumhuriyet, demokratikleşmeyi değil fakat yıkılmayı, yerini sosyalist bir cumhuriyete bırakmak üzere köklü bir biçimde aşılmayı beklemektedir." (**TKİP IV. Kongresi Bildirisi**, Kasım 2012)*

Aradan geçen üç yılın olayları ışığında bu değerlendirmeler bugün çok daha anlamlı, çok daha günceldir. Bu değerlendirmenin yapıldığı dönemin Türkiye'si ile günümüz Türkiye'si arasındaki temel fark, aldatma ve oyalamaya dayalı "çözüm süreci" politikasının bir yana bırakılması, Kürt sorununda inkar ve imha çizgisine geri dönülmesidir. İşte kendi başına bu temel önemde değişiklik, reformist solun iki ana kümesinin izledikleri çizginin dayandığı çürük temelleri gözler önüne sermeye yetebilmiştir.

"Ulusal cumhuriyet" çizgisinin asıl temsilcisi konumundaki Perinçekçi parti, bugün artık dinsel gericiliğin iktidar partisi AKP'nin safındadır. Bu yeni saflaşmanın temel nedeniyse Kürt halkına karşı gündeme

getirilen kirli imha savaşıdır. Perinçekçi parti halen değme faşistlere taş çıkartacak bir şovenist söylemle bu savaşın çığırtkanlığını yapmakta, ABD ile yapılan kirli pazarlıkların ardından ve Türkiye topraklarının emperyalizmin savaş üssü olarak kullanılması karşılığında mazlum bir halka karşı gündeme getirilen bir imha savaşını "vatan savaşı" olarak sunmak yüzsüzlüğü göstermekte, bu arada ordu ve polis şahsında faşist-militarist kurumları göklere çıkarmaktadır.

Bu tutum tiksinti vericidir fakat yarattığı açıklıklar fazlasıyla öğreticidir. Dinsel gericiliğe karşı mücadele adı altında bugün artık iliklerine kadar çürümüş bir burjuva cumhuriyetinin kuruluş değerlerini kendi içinde idealize ederek varılan yer bu olmuştur. Bu şaşırtıcı da değildir. Zira o kuruluş değerleri içinde Kürt ulusunun inkarı ve meşru ulusal haklarının gaspı da vardır. "Ulusal cumhuriyet" çizgisinin cumhuriyetin mirası konusunda en hassas olduğu "değer"in gerçekte ne olduğu böylece açığa çıkmıştır. Sözkonusu olan Kürt sorunu olunca, öteki herşey onlar için "teferruat"a dönüşebilmektedir. Mazlum bir halkın tümüyle haklı ve meşru özgürlük ve eşitlik istemlerinin ezilebilmesi için, öteki cumhuriyet değerlerinin biçimsel varlığına bile katlanamayan bir dinsel gericilik odağının arkasında saf tutulabilmektedir. Bu, "ulusal cumhuriyet" çizgisinin en asli temsilcileri şahsında utanç verici iflasıdır.

"Ulusal cumhuriyet" çizgisinin ezen ulus şovenizmine yapısal olarak açık konumundan farklı olarak, "demokratik cumhuriyet" çizgisi etrafında birleşenler Kürt halkının meşru ulusal istemlerini desteklemekte, dahası bunu savundukları çizginin esas ekseni olarak ele almaktadırlar. Bu tutumlarıyla "demokratik cumhuriyet" çizgisi bileşenleri ilerici-demokratik bir konumun temsilcileriydi ve hala da öyledirler. Ama bu, "cumhuriyetin demokratikleştirmesi" adı altında savundukları genel projenin aldatıcı ve hayalci, emekçilerde kurulu düzen hakkında temelsiz umutlar yarattığı ölçüde de gerici niteliğini değiştirmemektedir.

Bu çizgide hareket edenler, işin aslında Kürt ulusal hareketinin sıradan eklentileri olmaktan öteye gidemedikleri için, onun AKP ile ilişkilerindeki tüm tutarsızlıklarının bir biçimde kurbanı oldular. Tüm bu tutarsızlıkları görünürde rasyonalize eden "Kürt açılımı" ve "çözüm süreci" idi. Gelinen yerde bu ikili aldatmaca çökmüş bulunuyor. Oysa bunlara bağlanan umutlar ve buna bağlı olarak sergilenen tutumlar, AKP eksenli dinsel gericilik odağının bugünkü iktidar konumuna yerleşmesinde azımsanmayacak bir sorumluluğa sahiptir.

İliklerine kadar çürüyüp kokuşmuş bugünkü cumhuriyet bir iktisadi-sınıfsal temele, bir sınıf egemenliği sistemine dayanan ve binbir bağla emperyalizme bağımlı olan bir siyasal yapıdır. Dayandığı temellere ve uluslararası dayanaklarına dokunmaksızın onu kendi toplumsal varlık koşulları üzerinde demokratikleştirmeyi hedeflemek, bunu da emekçilere ve mazlum Kürt halkına bir kurtuluş reçetesi olarak sunmak, başlı başına bir aldatmacadır. Bunun Türkiye toplumunu tepesine bir kabus gibi çökmüş ultra gerici bir iktidarla girilen "çözüm süreci"yle gerçekleşebileceğine, en azından buna yakınlaşılabileceğine inanmaksa, bunun da ötesindedir.

Tüm bu hayaller son gelişmelerle çökmüştür ve bu kaçınılmaz bir sonuç olmuştur.

V

"Bugünün Türkiye'sinde mevcut gerici dengeleri altüst edebilecek biricik toplumsal güç işçi sınıfıdır. Gericilik atmosferini dağıtmak, kent ve kır yoksullarının hoşnutsuzluğunu düzen karşıtı bir mecraya taşımak, böylece devrimci süreci ilerletmek, devrim davasını büyütmek ancak bu sınıfa dayanmakla olanaklıdır. Kürt sorununu bugünkü kısır döngüden kurtarmak, ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelesini devrimi

büyütmenin bir olanağına çevirmek de ancak işçi sınıfı hareketinin devrimcileşmesiyle, toplumda etkin bir güç olarak öne çıkmasıyla olanaklıdır. Bu kuşkusuz kolay değildir; ama başka bir yol, başka bir çıkış, başka bir çözüm yoktur. "Ulusal cumhuriyet" ya da "demokratik cumhuriyet" projeleri, toplumsal temelden yoksun, devrimin potansiyellerini düzenin çatlakları içinde eritmekten başka bir sonuç vermeyecek olan gerici ütopyalardır." (TKİP IV. Kongresi Bildirisi)

TKİP IV. Kongresi, reformist sol kümelenmelerin burjuva ara katmanların ufkunu oluşturan, onların çıkar ve özlemleriyle örtüşen liberal karakterdeki burjuva demokratik ya da burjuva ulusal çizgilerinin karşısına bu devrimci bakış açısıyla çıkmıştı. Burada ana vurgu devrimci strateji ve politikanın taşıyıcısı olabilecek biricik toplumsal güce, dolayısıyla işçi sınıfına, bu çerçevede işçi sınıfı hareketinin devrimcileştirilmesine, devrimci bir işçi sınıfı hareketinin geliştirilmesi temel görevinedir. Partimizin her vesileyle vurguladığı gibi, Türkiye'nin devrimci bir geleceği olacaksa eğer, bu ancak işçi sınıfı ile olanaklı olabilir. Modern burjuva toplumunda toplumsal devrimi bir ideal olmaktan çıkarıp bir gerçeğe dönüştürebilmenin başka bir yolu ya da olanağı yoktur. İşçi sınıfına inanmayan, bu sınıfa dayanmayan, onu birleştirmek, örgütlemek ve devrimcileştirmek için varını yoğunu ortaya koymayanların devrimciliği boş bir laftan öteye gidemez ve sonunda şu veya bu biçimde düzen içine kapaklanmayla noktalanır. Kolay yolu tutarak burjuva ara katmanların kurulu düzenle bağdaşabilen çıkar ve özlemleriyle hareket eden "ulusal cumhuriyet" ya da "demokratik cumhuriyet" projelerinin yaşadığı güncel akıbetin açıkça gösterdiği gibi.

Soyut devrimci program, strateji ya da taktiklerin kendi başına bir anlamı, gücü ve dolayısıyla işlevi yoktur. Önemli olan bunların oluşturduğu devrimci çizgiyi, onun taşıyıcısı olabilecek toplumsal sınıf içinde ete kemiğe büründürmektir. Devrimci teori, program, strateji ve taktiklerin havada asılı kalan soyut söylemler olmaktan çıkıp maddi bir güce dönüşmesi, böylece hayata geçmesi, böylece toplumsal güç dengelerini değiştirmeye yönelmesi ancak bununla olanaklıdır. Aynı şekilde sınıfı temsil etmek iddiasındaki devrimci bir partinin toplumsal düzeyde bir güç odağı olarak öne çıkması ve devrimci süreci başarıyla geliştirebilmesi de ancak bununla, bu sayede olanaklıdır.

Kuşkusuz bizim için bu vurgularda bir yenilik yoktur; bunlar partimizin marksist devrimci ideolojik kimliğinin ayırdedici temel unsurları arasındadır. Yenilik uzun yıllara yayılan sabırlı ve soluklu çalışması ile, bu çalışmada yarattığı mevziler ve kazandığı deneyimle, partimizin bu bakış açısının gereklerini gerçekleştirmeye her zamankinden daha yakın olmasıdır.

Bu nedenledir ki, TKİP IV. Kongresi'nin üç yıl önce ortaya koyduğu perspektif, iki kongre arası dönemde yaşanan gelişmeler ve partinin bu alanda kazandığı yeni deneyimlerin de ışığında, TKİP IV. Kongresi'nin çalışmasının ana eksenini oluşturmuştur. Kongremizin temel şiarı, *"Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!"* çağrısı, sözkonusu perspektifin somutlanmış halidir. Bu çağrı, partinin devrimci sınıf mücadelesi görevlerine yüklenirken tutacağı çözücü halkayı tanımlamaktadır. Devrimci süreci ilerletmek devrimci bir sınıf hareketi geliştirmek ölçüsünde olanaklıdır. Bunun ötesindeki tüm yollar, geleneksel solun tüm deneyimiyle de açığa çıktığı gibi, batağa ya da hüsrana götüren çıkmaz yollardır.

"Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!" çağrısında özetlenen, bütünlüğü içinde partinin stratejik bakışı ve taktik yönelimidir. TKİP V. Kongresi ile başlayan yeni dönemde bu yönelim parti için artık çok daha somut, güncel, acil ve yakıcı bir anlam ve önem kazanmıştır. Parti sınıf eksenli bir güç odağı olmak hedefini ete kemiğe büründürmek, böylece sınıf mücadelesinde gerçekten

etkin bir rol oynamak istiyorsa, bu halkadan sımsıkı tutmak ve bu doğrultuda başarıya kilitlenmek zorundadır.

Partimiz sınıf çalışmasında yılların deneyimine sahiptir, sınıfı artık çok daha yakından tanımaktadır, sınıfla bağları günden güne gelişmektedir. Yakın dönem sınıf hareketi tarihinde gerçek bir kilometre taşı olan Greif Direnişi ile toplumsal düzeyde yankı yaratan Metal Fırtınası, partinin sınıf çalışması alanında katettiği mesafenin göstergeleri olmakla kalmamış, her biri kendi yönünden son derece önemli açıklıklar sağlamış, böylece partinin sınıf çalışması deneyimini yeni bir düzeye sıçratmıştır.

Greif Direnişi partinin sabırlı ve soluklu fabrika eksenli çalışmasının dikkate değer bir örneği olmuştur. Solun büyük bir bölümüyle ilgisiz boş gözlerle izlediği, her renkten sendika bürokratının ise açık ya da örtülü bir düşmanlıkla karşıladığı bu direniş sınıf hareketine egemen mevcut statükoyu derinden sarsmış, sınıf ve sendika hareketine yeni ölçüler, yeni devrimci kriterler getirmiş, öteki sınıf bölüklerine de hızla ulaşan yeni etkili sloganlar üretmiştir. Greif Direnişi, başarılı bir fabrika çalışması yürütmenin yanısıra, devrimci bir sınıf hareketi geliştirmenin ve sendika bürokrasisine karşı etkili bir mücadelenin sorunları konusunda da parti için son derece önemli yeni açıklıklar sağlamıştır.

Geniş yankılar yaratan Metal Fırtınası ise, sınırlı bağlarına ve mevzilerine rağmen, doğru bir politika, isabetli araç ve yöntemler, ve en önemlisi de, cüret ve cesaretle hareket ettiği bir durumda partinin sınıfın nispeten geniş kesimlerinin hareketlenmesinde belirgin bir rol oynayabileceğinin somut bir örneği olmuştur. Çok sayıda büyük metal fabrikasındaki onbinlerce işçiyi kapsayarak günlerce fiili grev ve direniş halinde süren bu büyük eylem, bir yandan işçi sınıfı kitlelerinin ideolojik ve kültürel bakımdan düşürüldüğü durumun daha açık biçimde görülmesine vesile olurken, öte yandan bu yapısal zaafa rağmen sınıfın bağrındaki birlik, mücadele, eylem, etkileşim, dayanışma ve örgütlenme yeteneği ve enerjisini göstermiştir.

TKİP V. Kongresi partimizin adı ve emeği ile sıkı sıkıya ilişkili bu direnişlerin somut deneyimlerini, yarattığı açıklıkları enine boyuna irdeleyerek yeni dönem sınıf çalışmamıza ışık tutacak sonuçlar çıkarmaya çalışmıştır. Tüm partinin bu deneyim ve derslerle en iyi biçimde donatılması ölçüsünde, yeni dönem sınıf çalışmamızın yeni başarıları da güvenceye alınmış olacaktır.

***

Greif Direnişi sınıf hareketinde yeni bir dönemin başladığının bir işareti olmuştu. Onun eylem çığlığı olan "İşgal, grev, direniş!" şiarının sınıf hareketi bünyesinde hızla yankılanması ve yaygınlaşması ve onun tuttuğu fiili-meşru mücadele yolunun onbinlerce metal işçisi tarafından izlenmesi, bu gerçeği kesinleştirmiştir. Sınıf hareketi açısından artık yeni bir dönem başlamıştır. İşçi sınıfının önüne kurulan çeşitli türden barikatları da aşarak kendi tarzında mücadele sahnesine akmasıyla belirlenen bir dönem olacaktır bu. Partimizin görevi bu gelişmeyi her yolla hızlandırmak, onu devrimci bir siyasal mecraya çekmek, devrimci bir çizgide örgütleyip geliştirmek için en azami çabayı harcamaktır.

TKİP V. Kongresi'nin tüm çalışması bu görevin başarıyla yerine getirilebilmesinin güvencesidir.

Yaşasın Türkiye Komünist İşçi Partisi!

Yaşasın proletarya devrimi ve sosyalizm!

TKİP V. Kongresi

Aralık 2015

TKİP V. Kongresi sunumlarından...

Gençlik hareketi ve partinin gençlik çalışması

Gençlik çalışması, özelde liseli gençlik çalışması, partinin sınıf çalışmasından sonra dikkatini en çok yoğunlaştırdığı ve her dönem önemsediği bir alan olmuştur. Bu nedenle, komünist hareketimiz, neredeyse siyasal mücadele sahnesinde yerini aldığı günden beri, bu alana dönük pratik bir müdahale içerisindedir.

Bu tutumun gerisinde gençliğin toplumsal yaşamda tuttuğu çok özel yer vardır. Zira gençlik, toplumsal yaşamda ve siyasal mücadelede enerjisiyle, dinamizmiyle, coşkusuyla ve fedakarlığıyla her zaman ayrı ve özel bir konuma sahiptir. Gençlik her şeyden önce toplumun geleceğidir. Engels, tam da bu nedenle gençlik üzerinden şu değerlendirmeyi yapar: *"Bizde, devrimin partisinde gençliğin ağır basması doğal değil mi? Biz geleceğin partisiyiz ve gelecek gençliğindir. Biz yenilikçilerin partisiyiz, gençlik ise yenilikçilere her zaman severek taraftarlık eder. Biz eskiye, çürümüşlüğe karşı amansız bir savaşın partisiyiz; amansız savaşa ise her zaman ve herkesten önce gençlik hazır olacaktır."*

Yine Lenin bu konuda, *"Biz daima ileri sınıfın gençliğinin partisi olacağız"* der.

Gençlik açısından hareketli bir dönemi geride bıraktık

Son bir yılı dışta tutarsak, 2012 sonbaharında toplanan IV. Parti Kongresi'nden bugüne gençlik açısından hareketli geçen bir dönem yaşandı. 2000'li yılların sonlarına doğru parçalı da olsa ivmelenen, yer yer kitlesel çıkışlar olarak kendisini ortaya koyan gençlik hareketi, Haziran Direnişi sürecinde adeta doruğuna ulaştı. Haziran Direnişi'ni önceleyen dönemde Dolmabahçe eylemleri, Başkaldırıyoruz! çıkışı, yine bu aynı dönem içerisinde liseli gençliğin YGS'de yaşanan şifre skandalına karşı ortaya koyduğu kitlesel eylemli tepkiler, gençlik içerisinde biriken mücadele dinamiklerini gözler önüne serdi.

Denilebilir ki toplumu sarsan ve önemli bir kesimini harekete geçiren Haziran Direnişi, gençlik içerisinde mayalanan mücadele eğilimini de bütünleyen, kendi zemininde birleştiren bir etkene dönüştü. Direnişe gençlik kitleleri, özellikle emekçi sınıfların genç kesimleri büyük bir coşku ile katıldı, en önde dövüştü. Farklı ideolojik eğilimlere, aidiyetlere sahip onbinlerce genç, direnişin etkisiyle günlerce aynı barikatlarda omuz omuza mücadele ettiler.

Fakat, genel olarak hareketin devrimci bir sınıf önderliğinden yoksun olması, özel de ise gençlik kitlelerini kucaklayacak birleşik, devrimci bir gençlik örgütlenmesinin olmayışı, gençlik hareketinin sonraki seyrinde belirleyici bir zaaf olarak kendisini ortaya koydu.

Büyük direniş kademe kademe geri çekilirken dahi, gençlik cephesinden kitlesel-militan çıkışlar söz konusu olabildi. ODTÜ rant yolu eylemleri, Berkin Elvan cenazesi, SOMA Madenci Katliamı'na karşı yapılan eylemler, İTÜ ve Ege Üniversitesi işgalleri, bunun dikkate değer örnekleri oldu. Özellikle liseli gençliğin tüm bu gelişmelere büyük bir duyarlılık gösterdiği, okul merkezli sayısız

eylem gerçekleştirdiği bir süreç yaşandı.

Tüm bu açılardan, Özgecan Aslan'ın katledilmesine karşı yapılan kitlesel eylemler dışta tutulursa, özellikle son bir yılın (2014-2015) gençlik hareketi cephesinden durağan geçtiğini, düne kadar hareket içerisinde hatırı sayılır bir yer tutan reformist çevrelerin dahi güç kaybettiğini söyleyebiliriz.

Partinin gençlik çalışması ve politik gençlik örgütü adımı

Partimiz IV. Parti Kongresi üzerinden "Her alanda devrime hazırlık!" çağrısı yapmıştı. Bu hazırlığın gençlik cephesindeki somut karşılığı ise politik gençlik örgütü adımı oldu. Keza IV. Parti Kongresi'nden günümüze uzanan zaman dilimi içerisinde gençlik hareketi cephesinden yaşanan gelişmeler, devrimci bir gençlik örgütü ihtiyacını gerek güncel planda, gerekse yarının fırtınalı dönemleri açısından, açıklıkla ortaya koydu.

Parti olarak attığımız politik gençlik örgütü adımının elbette bir arka planı, yıllara dayalı bir ön birikimi vardı. Birleşik-kitlesel-devrimci bir gençlik hareketi politikasının dolaysız bir ürünü ve devamı olarak gündeme gelen politik gençlik örgütü, bu yönüyle yeni bir adım sayılmaz. Ancak güncel gelişmeler, gençlik hareketi içerisindeki güçlerin verili tablosu ve her şeyden öteye yaklaşan fırtınalı dönemler, bu adımı kendi başımıza atmayı zorunlu kıldı.

Konuya ilişkin olarak parti basınımızda şu değerlendirmeler yer aldı:

"*Parti olarak her zaman devrimci gençliğin birleşik örgütlenmesini savunduk. '60'lı yılların Dev-Genç'i ile '70'li yılların başlangıç dönemindeki birleşik gençlik örgütlerini bunun olumlu örnekleri olarak öne çıkardık. Bu konuyu 2004 yılında bir kez daha iki bölümlük özel bir değerlendirme ile solun gündemine taşımaya çalıştık. Fakat bu çaba herhangi bir karşılık görmedi. Bir ara belki Genç Sen bunun kısmen de olsa bir olanağı olabilir diye düşündük, ama ondan da bir sonuç çıkmadı. Solun bilinen tablosu düşünüldüğünde bu şaşırtıcı da değildir. Ama bu tablo karşısında çaresizce durup bekleyecek de değiliz. Hele de gençliğin hızla politize olduğu bir dönemde.*

"Bu durumda, gençlik hareketinin devrimci gelişme ihtiyaçlarına yanıt veren araçlar neyse, onları kendi bakış ve inisiyatifimizle yaratmakla yükümlüyüz. Önemli olan sözkonusu nesnel ihtiyacın anlamını ve mantığını doğru kavramak, ilkelerde ve izlenecek politik çizgide olduğu kadar örgütsel yapılanma ve işleyişte de bunun gereklerine uygun davranabilmektir."
(Politik gençlik hareketi geleneği, H. Fırat, Ekim, Sayı: 294, Ağustos 2014)

Komünistler olarak, gerek güncel gelişmeler üzerinden, gerekse içerisinden geçmekte olduğumuz tarihsel dönemin fırtınalı süreçlerine hazırlık bakımından, devrimci gençliğin birleşik örgütlenmesinin temellerini bu dönem içerisinde atmaya başladık. IV. Parti Kongresi'nden 2014 sonlarına kadar, demek oluyor ki yaklaşık olarak iki yıllık bir hazırlık süreci işlettik. Bu sürecin ana ekseni, verili politikanın parti saflarına ve özellikle de gençlik çalışması içerisindeki güçlere kavratılmasına yönelik olarak şekillendi. Bu iki yıl içerisinde gerçekleştirilen bir dizi iç toplantıda, merkezi organizasyonlarda, kamplarda ve meclislerde politik gençlik örgütü politikası üzerinden tartışmalar yürütüldü. Dahası bu örgütlenmenin ilk temelleri atılmaya başlandı, merkezi-yerel meclisler şekillenmeye başladı.

Komünistler olarak daha en başında politik gençlik örgütünün inşa sürecini "gençlik kitleleri içerisinde biriken mücadele dinamikleri ile buluşma" hedefi üzerinden tanımlamıştık. Bu konuda kısmi sonuçlar aldığımız bir süreç yaşandı. Zira öncesinde gençlik çalışmamız hayli dar alanlara, daha çok da üç büyük kente sıkışmış durumda idi. Politik gençlik örgütü üzerinden atılan adımlarla birlikte çalışmamız hızla yeni kentlere doğru açılmaya başladı. Kuruluş öncesi yapılan kamp ve meclis toplantılarına 13-14 kentten katılımlar gerçekleşti. Tekil bağ kurduğumuz alanlar oldu. Bu olumlu seyrin çalışmamızın merkezi konumundaki üç büyük kentte yaşandığını söyleyemeyiz. Buralarda yer yer anlamı pratikler yaşansa da, kimi gençlik güçleri

ile buluşulan zeminler oluşsa da, yakalanan imkanlar maalesef gereğince kalıcılaştırılamadı.

Her açıdan yoğun ve tempolu geçen dönemin ardından gerçekleştirilen Genel Kurul tablosu, partinin gençlik çalışması üzerinden tanımladığı politik yönelimin gereğince içselleştirilemediğini ve kavranamadığını bir kez daha gösterdi. Bu önemli zaafiyet ve tartışmalı durum, Genel Kurul'un ardından yakalanabilecek çıkışı da zayıflatan bir etkene dönüştü. Elbette bunda gençlik hareketinin ve genel olarak toplumsal hareketin durağan tablosu da önemli bir etkendi. Fakat en azından güçlü bir tanıtım faaliyeti yürütülebilir, politik gençlik örgütü çok daha etkili bir şekilde gençliğin gündemine sokulabilirdi. Dahası öncü-pratik çıkışlarla gençlik içerisindeki mücadele dinamikleri ile yeni bağlar kurma imkanları yaratılabilirdi.

Yaşanan bu zaafiyet nedeniyle belli bir zaman dilimi iç tartışmaların geride kalması için kaybedildi. Bu konuda hala da alınması gereken bir mesafe olduğunu belirtmeliyiz.

Komünist gençlik çalışması

(Parti güvenliği bakımından yayınlanamaz bölümler...)

Bu çerçevede parti kongresi yerel parti örgütlerinden şunları talep etmelidir:

- Kongre sonrası dönemde tüm il komiteleri ve alt bölge komiteleri, sınıf çalışmasının yanı sıra gençlik çalışmasına yönelik özel bir yoğunlaşma içerisine girebilmelidir. Bu alana ilişkin özel olarak güç ayırmalı ve somut bir planlama yapabilmelidir.

- Halihazırda potansiyel olarak kazanılmış ve çalışmamıza katılan güçlerle çok yönlü olarak ilgilenmelidir.

- Yerel parti örgütleri tarafından sistemli biçimde ve somut bir plan dahilinde gençlik güçleri parti çizgisi temelinde çok yönlü olarak eğitilmelidir.

- Gençlik çalışması etrafında şekillenen yeni güçleri devrimci kimlik ve iddia planında güçlendirerek devrim davasına kazanabilmek için, yerel parti örgütleri hedefli bir şekilde bu güçlerin devrimcileşme süreçlerine yoğunlaşabilmeli, gerekli her durumda bire bir ilgilenebilmelidir.

- Tüm bunlarla birlikte, komünist gençlik çalışmasının olduğu tüm yerellerde önümüzdeki bir yıllık süreç içerisinde yerel gençlik komiteleri kurma hedefi ile hareket edilmelidir. Bu adımların atıldığı koşullarda merkezi gençlik komitesinin genişletilmesi ve her yerel tarafından temsile edilmesi olanakları da doğacaktır.

Yukarıda tanımlanan hedeflere asgari oranda ulaşıldığında, parti çalışmasının tüm alanlarını kesen bir gençlik yapılanması inşa etmenin önkoşulları oluşacaktır.

***

Geride kalan dönem boyunca gençlik içerisinde yürütülen politik çalışma, esasen politik gençlik örgütü üzerinden yürütüldü. Genç komünistler tüm güçleri ile bu sürece katıldılar.

Faaliyetin ana gündemlerini emperyalist savaş, gericilik, artan faşist baskılar, eğitimin ticarileştirilmesi ve gericileştirilmesi, soruşturma terörü oluşturdu. Bunların yanı sıra okul merkezli çalışmalarda barınma sorunu, ulaşım ve yemekhane sorunları da dönem dönem faaliyetin konusu edildi. Tüm bu gündemler üzerinden gençliği birliğe çağıran, direniş ve mücadele çağrısı yapan bir hat izlendi.

Esas olarak politik gençlik örgütü üzerinden hayata geçirilen bu çalışmalar aynı zamanda birliğin inşasının pratik ayağını örmek anlamına geliyordu. Ancak tamamen yeni bir adım ve çalışma tarzı anlamına gelen politik gençlik örgütü adımı saflarımızda yeterince anlaşılamadığı için, gündelik faaliyet çoğu durumda eski alışkanlıklar ve tarz üzerinden şekillenebildi. Bu nedenle gençlik çalışmamız üzerinden mesafe almakta zorlandığımız bir dönemi geride bıraktık.

Politik gençlik örgütünün yeni dönemi üzerine

- Yeni dönemde politik gençlik örgütü

politikası üzerinden önümüze çekmemiz gereken ilk iş, politikayı tüm genç komünistler ve gençlik güçlerine kavratacak bir eğitim süreci işletmek olmalıdır.

- Geride kalan dönem içerisinde politik gençlik örgütünün asgari temelleri atılmış, kurumsallaşmasına yönelik ilk zeminler yaratılmış bulunuyor. Şimdi bu zeminleri sağlamlaştırma ve geniş gençlik kesimleri ile buluşturma sorumluluğu önümüzde duruyor.

- Gençlik kitleleri içerisindeki mücadele potansiyellerini kucaklama iddiası, her şeyden önce güçlü yerel inisiyatifler gerektirmektedir. Bu nedenle yeni dönemde yerel meclis çalışmaları büyük önem taşımaktadır. Okullardan semtlere ve atölyelere kadar meclisler ağı örme bakışıyla hareket edilmeli, bu konuda var olan çalışmalar eleştirel bir değerlendirmeye tutulmalıdır.

- Yukarıda söylenenlerle bağı içerisinde, politik gençlik örgütünün dinamik bir merkeze ihtiyaç duyduğu açıktır. Bu ise en başta politik açıdan diri reflekslere sahip merkezi örgüt anlamına gelmektedir. Yeni dönem yürütmesi en başta bu sorumlulukla yüzyüze bulunuyor.

- Politik refleksleri diri ve pratik açıdan dinamik bir gençlik yapılanması inşa etme sürecinde yayın faaliyeti kritik bir rol oynamaktadır.

(Parti güvenliği bakımından yayınlanamaz bölümler...)

- Son olarak eylem çizgisi üzerinden şunlar ifade edilebilir. Son yıllarda gençlik eylemlerinin kendisini, parçalı ve aralıklarla da olsa, kitlesel ve militan biçimler üzerinden ortaya koyduğunu görüyoruz. Politik gençlik örgütü kendi eylem pratiğini öncelikle bu türden çıkışları kucaklayacak, birleştirecek ve ona önderlik edecek bir eksene oturtabilmelidir. Hareketli süreçlerde eylem çizgisi ve pratiğiyle öne çıkmalı, deyim yerindeyse hareketin başına geçmelidir. Durgun süreçlerde ise öncü çıkış ve pratiklerle gençliğin dinamik kesimlerini bağrında toplamasını başarabilmelidir.

Tüm bunlar yeni dönemde politik gençlik örgütü politikası üzerinden hayata geçirilmesi gereken görev ve sorumluluklardır.

Gençlik cephesinde yayınlar

Gençlik çalışmamızın verili tablosu yayın faaliyetinde yaşamakta olduğumuz sorunların da nesnel zeminini oluşturuyor. Çalışmanın zayıflığı yayın çalışmasına da dolaysız olarak yansıyor.

Bugün için yeterli sayıda donanımlı genç güçten yoksun olmak her şeyden önce mevcut yayının sistemli ve güçlü bir şekilde çıkmasını zora sokuyor. Periyod aksayabiliyor. Gönderilen yazılar içerik bakımından amaca uygun olmayabiliyor vb. Parti toplamından ek katkılar almadığımız sürece bu tablonun kısa vadede aşılabilmesi zor görünüyor.

Sorunu aynı zamanda genç güçlerin parti çizgisi temelinde eğitilmesi ve devrimcileştirilmesi boyutu üzerinden de ele almak gerekiyor. Zira bugün büyük oranda parti çizgisine kazanılması gereken yeni güçler üzerinden çalışma yürütüyoruz.

Bu nedenle gençlik çalışmasından sorumlu olan parti organları;

- Genç güçlerin eğitimini özel bir kaygı haline getirmelidir.

- Genç yoldaşları yayına katkı sunmaları için özel olarak teşvik etmeli ve bu konuda denetlemelidir.

- Yayın için hazırlanan yazılar önden bu yoldaşlarla konuşulabilmeli, hazırlanan yazıda ideolojik-politik zayıflıklar yada farklı eğilimler varsa eğer, yazı üzerinden eğitici bir çaba içerisine girilmelidir.

- Her yerelde düzenli yayın toplantıları yapılmalı, bir önceki dergi tartışılmalı ve değerlendirilmeli, yeni yayına gündemler üzerinden hazırlık yapılmalıdır.

- Gençlik yayınının etkin kullanımı için somut ve denetlenebilir bir planlama yapılabilmelidir. Bu aynı zamanda bir örgütlenme çalışması olarak ele alınmalı ve genç yoldaşların bakışı bu temelde şekillendirilmelidir.

Gençlik Çalışması Komisyonu

TKİP V. Kongresi sunumlarından...

Liseli gençlik çalışmamız üzerine

1- Liseli gençlik hareketinin durumu

Liseli gençlik son yıllarda hareketli süreçlerden geçti. Bu süreç içerisinde kendi eylem tarzını ve biçimlerini yaratıp geliştirdi. Toplumsal muhalefetin yükseldiği her dönem sesini ve soluğunu okul sıralarından meydanlara akıttı, kimi durumlarda bunun öncüsü oldu.

Liseli gençliğin özellikle siyasal gündemlere refleksi ve alanlara kitlesel çıkışı gözardı edilemez bir mücadele dinamiğini ifade etmektedir. Günümüz gençlik hareketinin önemli bir öğesini oluşturan liseli gençlik, uzun yıllardan beri hep önemsediğimiz, sınırlılıkları olsa da hep bir yüklenme alanı olarak ele aldığımız bir gençlik kesimi oldu.

Toplam süreçlerimize geçmeden önce liseli gençlik hareketinin genel durumuna ve geride kalan dönemdeki tablosuna bakalım.

Yap boz tahtasına dönen sınav sistemine ve kopya rezaletlerine yönelik açığa çıkan öfke liseli gençliği sokaklara itti. Liseli gençliğin büyüyen bu öfkesi sonrasında Haziran barikatlarına taştı. Haziran sürecinin başlangıcı eğitim-öğretim yılının son dönemine denk geldiği için, okul içlerinden daha çok alanlarda hareketli liseliler vardı. Bu dönem açısından liseli gençlik toplumsal muhalefetin parçası olmayı ve barikatlarda çatışmayı öğrendi.

Berkin Elvan'ın katledilmesine duyulan öfkenin sokakları sardığı günlerde, gerek liselerden, gerek ortaokullardan ve hatta ilkokullardan yansıyan öfke dikkate değerdi. Nitekim Berkin Elvan'ın cenazesine en büyük katılım da bu yaş grubundan geldi. Yer yer okullarda kapıları zorlayan bir eylemlilik yaşandı. Ardından gelişen her toplumsal durumda liseliler, okullarında gerçekleştirdikleri eylemsel tepki ile gündeme geldiler. Soma madenci katliamı, yolsuzluk ve rüşvet operasyonları, kadın cinayetleri sistemin kirli yüzünü bir kez daha geniş kitlelere gösteriyorken, liseli gençliğin de kendi cephesinden öfkesini kabarttı. Benzer bir süreç Özgecan Aslan'ın katledilmesinde duyulan geniş çaplı öfkede de açığa çıktı.

Liseli gençliğin düzen kurumlarına ve dolayısıyla düzenin kendisine olan güvensizliği günden güne artıyor, böylece bu onu öfkesini ortaya koyabileceği alanlara daha fazla yöneltiyor. Toplumsal süreçler açısından, Berkin Elvan'ın katledilmesi ve yolsuzluk operasyonları, köken olarak sola yatkın kesimlerdeki liselileri harekete geçirirken, Soma madenci katliamı ve Özgecan Aslan'ın katledilmesi ise soldan öteye toplamda yaygın bir yankı buldu.

Yine de toplam üzerinden baktığımızda, bugün henüz bütünlüklü bir liseli gençlik hareketinden bahsedemiyoruz. Son üç yılın genel tablosu üzerinden hareket, belirli talepleri olan, bu talepler uğruna eyleme geçen ve yayılan bir hattan henüz çok uzaktır. Ancak aynı süreç, toplumsal muhalefetin yükseldiği her durumda, liseli gençliğin bu muhalefetin en diri parçası olabildiğini göstermiştir. Burada devrimci bir liseli gençlik hareketinin ayak seslerini duyabiliyoruz.

Bütün bunların ışığında ele alındığında, yakın yıllarda liseli gençlik hareketine dair yaptığımız vurguların önemi bugün çok daha fazla artmış ve doğal olarak bazı bakımlardan muhtevası da değişmiştir.

2- Düzenin liseli gençliğe yönelik saldırıları

Düzen çok yönlü bir kuşatmayla liseli gençliğin taşıdığı dinamizmi denetim altına alarak bastırma çabasındadır. Haziran Direnişi sürecinin ardından devamsızlığın 10 güne düşürülmesi, geçme notunun 50'ye

yükseltilmesi saldırıların pratik yönüyken, buna paralel olarak kurulu düzen liseli gençliğe yönelik saldırılarının "ideolojik" arka planını da güçlendirmektedir.

Eğitim müfredatında yapılan köklü değişiklikler ve eğitim sisteminde var olan uygulamalarla, bilinçlere yönelen bir müdahale kesintisiz olarak devam ediyor. Sermaye düzeninin çıkarları doğrultusunda şekillenen değişiklikler, bir yandan belli kesimlerde kafaları bulandırsa da, bir yandan da mevcut sisteme güvensizliği pekiştirmektedir. Dershaneler kapatılıp özel okullara teşvik arttırılırken, böylece eşitsizlik daha da derinleştiriliyor. İlkokullardan liselere, değişen eğitim müfredatındaki dinci gerici uygulamaların, imam-hatiplere dönüşen okulların, liselerde baskıların daha arttığı bir dönemi geride bıraktık.

Bu yıl gerçekleştirilen "Eğitim Şurası"nın içeriği ve sonuçları, eğitim sistemi alanında gelinen son noktayı göstermek açısından anlamlıdır. Eğitim Şurası'nda alınan kararlar içerisinde en göze çarpanı, Osmanlıca eğitimi oldu. Şura'da çok da gündemleşmeyen meslek liselerine yönelik tartışmalar ise, sermayenin toplam hedeflerinin bir parça başarılı sonuçlar ürettiğini gösterdi.

Meslek liselerine yönelik "memleket meselesi" tartışmalarının yaşandığı dönemden bugüne atılan adımlar somutlaştırıldı. Ucuz emek gücü yaratıp sermayeye peşkeş çekmenin ötesinde, eğitim alanında artık sermaye ile ortak adımların atıldığı bir dönemdeyiz. Büyük firmaların birçoğunun meslek liselerinde kendilerine ait bölümleri bulunmaktadır. Şirket CEO'ları bu bölümlerden hem "işçi" seçme, hem de "not verme" yetkisi aldılar. Yani son Şura kararları ile birlikte, meslek liseleri artık büyük firmaların taşeronu olma işlevine yasal olarak da kavuşmuş olacak.

Yanı sıra geçmiş dönemlere nazaran fazlasıyla artan meslek liseleri ve bölümleri ile de karşı karşıyayız. Değişen sınav ve eğitim sisteminin sonucu olarak, çorap dikiciliğinden ağaç yetiştirmeye kadar meslek liseleri çeşitleniyor ve sayıları sürekli artırılıyor. Böylece birçok alanda sermaye için eğitimli ama ucuz işgücü yetiştirme olanağı genişliyor.

Eğitimin niteliksel olarak yaşadığı değişimin bir boyutu "gericilik" ise, diğer bir boyutu da eğitimli "ucuz işgücü" kaynağı olan meslek liseleridir. Bu bakımdan bir hayli değişen ve değişmeye devam eden bir tablo ile karşı karşıyayız. Meslek liseleri özellikle de büyük fabrikalara sürekli genç işçi grupları akıtan kaynak durumundadır. Parti olarak meslek liseleri çalışmasına buradan bakmak, onu genel sınıf çalışmamızın bir ön hazırlık alanı olarak ele almak, sermaye düzeninin bu alana yönelik olarak genişleyen icraatını devrimci sınıf çalışmamızın çok önemli bir avantajına dönüştürmek sorumluluğu ile yüzyüzeyiz.

3- Liseli gençlik çalışmamızın tablosu

Liseli gençlik hareketinin son döneminin genel ve kısa bir değerlendirmesini yapmaya çalıştık. Sistemin liseli gençliğe yönelik saldırılarının yoğunlaştığı bir dönemde, bu saldırılara karşı duracak bir dinamiği örgütlemek sorumluluğu liseli genç komünistlerin omuzlarında duruyor. Komünistler olarak sürece, biriken öfkeyi ve dinamiği örgütlü bir güç haline dönüştürme, böylece devrimci bir liseli gençlik hareketi yaratma hedefi ile yaklaşıyoruz.

Geçtiğimiz dönemlerde, liseli gençliğin kitlesel olarak alanlara çıkmadığı süreçlerde bile, parti kongreleri başta olmak üzere, konuya ilişkin tüm değerlendirmelerimizde bu dinamiğe vurgulu biçimde dikkat çekmiştik. Liseli gençliğin, toplumsal muhalefetin dibe vurduğu dönemlerde dahi "politik bakımdan enerjik ve yüzü devrime dönük güçler çıkartmaya" devam ettiğinin altını çizmiştik. Liseli gençliğin her dönem, en ileri kesiminden en geri kesimine kadar, kendini aradığı bir siyasal aidiyet vardı, bugün de var. Devrimci özlemleri ve arayışları olan ileri kesimleri farklı sol yapıların saflarına akabiliyordu. Bundan kaynaklı bu alana yüklenen özneler açısından karşılık bulmak, ciddi sorunlara rağmen fazlası ile olanaklı idi ve hala öyle. Tam da bu nedenle liseli gençlik çalışması, toplam parti çalışması içerisinde fazlası ile tartıştığımız bir gündem olmaktadır.

Liseli gençlik hem başlı başına bir toplumsal mücadele potansiyeli olması bakımından, hem de işçi sınıfı ve üniversiteli gençlik çalışmasının kadro rezervi olarak büyük önem taşıyor. III.

Parti Kongresi ve sonrasında merkezi parti önderliği, alanın dinamikleri ve önemi üzerinde fazlasıyla durmuş, partinin önüne net ve somut görevler koymuştur. Onu izleyen IV. Parti Kongresi aynı konu üzerinde daha somut olarak durmuş, çalışma deneyimlerimizi irdelemiş ve mevcut parti çalışmasının eleştirisini de içeren daha somut hedefler tanımlamıştır.

Bütün bunlara rağmen bugün liseli gençlik çalışmamızda ortaya konulan hedeflerin henüz oldukça gerisindeyiz. Elbette aynı durumda değiliz, kimi yerellerde bu süre içerisinde önemli deneyimler elde ettik, ortaya anlamlı pratikler koyabildik ve bazı yerlerde somut mevzilere elde ettik. Ancak alınan mesafenin kendisi bizim için bir anlam ifade etse de, liseli gençlik hareketinin genel durumu üzerinden ele alındığında henüz çok sınırlı bir başarı anlamına geliyor. Var edilen anlamlı çıkışları kalıcılaştırmak, deneyimleri süzerek genelleştirmek ve partinin toplamına mal edebilmek durumundayız.

4- Deneyimler ışığında önümüzdeki dönem

Önümüzdeki dönem açısından, yeni tarihsel dönem tespitimiz üzerinden de vurguladığımız üzere, hareketli bir süreç bizi bekliyor. Bu, liseli gençlik kitlelerinin de daha dinamik bir biçimde harekete geçebileceği anlamına geliyor. Parti olarak liseli gençlik çalışması çerçevesinde bu süreçlere önderlik edebilme sınavı ile yüzyüze olacağız.

Bunun yanı sıra lise çalışmasını oturtabilmemiz, bizim için temel önemde olan sınıf çalışmamız ve diğer çalışma alanlarımız açısından bir kadro "rezerv"i olması bakımından ayrıca önem taşıyor. Son dönemin sınıf hareketliliği, sınıf içerisindeki dinamik ve genç işçilerin çoğunun meslek liselerinden çıktığını gösterdi. Sınıfı kazanabilmenin, "yeni Greif'ler" yaratabilmenin, metalde yeni fırtınalar estirebilmenin önkoşullarından biri meslek liselerinde var olabilmekten geçiyor. Lise çalışmamızın hedeflerinin sınıf çalışmamızın alanları ile kesişmesi, bu alanda mesafe almayı kolaylaştırıcı bir etken olacaktır.

Önümüzdeki dönem hedefleri

**** Çalışmamızın kendi güçlerine dayanması***

Lise çalışmamızın bu hedefler doğrultusunda mesafe alabilmesi, çalışmamızın liseli güçlere dayanabilmesinden geçmektedir. Parti olarak izlediğimiz politik hattın hayat bulacağı zeminde çalışmanın kendi güçlerini üretebilmesi, bu alanda kadrolaşabilmesi ile mümkün olacaktır.

Lise çalışmamızın kendi güçlerine dayanmasının bir nebze hayat bulacağı alan okulların kendisidir. "Okul odaklı çalışma" tarzı, hem lise çalışmamızı kendi güçlerine dayanmasını, hem de çalışmanın sürekli ve kalıcı olmasını sağlayacaktır.

**** Hedefli bir çalışma hattı***

Politik tercihlerimizden ötürü "okul odaklı çalışma" hedefinin bir ayağı meslek liseleri olmak durumunda. Halen stratejik hedefler kapsamında bilinçli bir yönelimden çok nerede somut bir olanak varsa oraya yönelmeye eğilimli bir tarzımız var. Yeni dönemde bunu aşacak bir yönelim, çalışmamızı da amaca uygun biçimde rayına oturtacaktır. Bu arada sınıf çalışmamızla eş güdümlü, onun orta vadeli ihtiyaçlarını da gözeten bir lise çalışması hedefiyle hareket etmeliyiz.

**** Merkezi lise ekibi***

Lise çalışmamızın toplam gençlik çalışmamızdan ayrı bir merkezi olmakla birlikte, bunun daha iyi işletilebilmesi sorunu ile yüzyüzeyiz. Var olan çalışma hattının başarısı yerellerin pratikleri ile orantılı olsa da, merkezi bir politik yönlendiriciliğin önemi ortadadır. Yerellerden beslenen ve politika üretebilen bir hat ortaya koymak çalışmayı güçlendirecektir.

Lise çalışmasında politika üretecek güçlerimizin kendi alanlarında yoğunlaşmaya ihtiyacı var. Genel bir koşturmaca ve sıkışıklık devreye girdiğinde, ilk bırakılan alan lise çalışması olabiliyor. Giderek yerellerden daha fazla beslenen bir hat izlemekle birlikte, daha iyi işleyen bir merkezi örgütlülük, birlik politikamızın yayılmasını sağlayacaktır.

**** Yerel çalışmada inisiyatifli, ısrarlı ve hedefli bir yönelim ihtiyacı***

Merkezi politikaları yerelde uygulayacak inisiyatifli bir çalışma hattı, lise çalışmamızı geliştirecek en temel unsurdur. Bu ise yerele bırakılacak bir mesele değil, genel planda zorunlu tutulması gereken bir konudur.

**** Çalışmaya ayrılan güçlerin seçimi ve***

örgütsel zeminleri güçlendirme

Çalışmaya ayrılan güçlerin seçimi önem taşıyor. En azından çalışma kendi güçlerine bırakılana kadar bu konu önemini koruyacaktır. Daha önceki kongrelerde tartışılan bir nokta olduğu için burada yalnızca hatırlatıp vurgulamakla yetiniyoruz.

**** Liseli genç komünistlerin devrimci kimliğini ve inisiyatifini güçlendirme***

Tartışmamızın bir başka boyutunu ise liseli genç komünistlerin devrimci kimliğini ve inisiyatifini güçlendirme, buna bağlı olarak da bu alanda kadrolaşma sorunu oluşturuyor. Daha özelde lise çalışmamızda kadrolaşma sorunu yerel örgütlerimizin sorumluluğunda bulunuyor. Bunun kendisi kapsamlı bir donanım ve özel bir emek ile gerçekleşebilir ancak. Yerel örgütlerimizin bu meseleyi öncelik olarak önüne alması gerekmektedir.

5- Meslek liseleri

Meslek liselerine yönelik planlı somut adımlar atmak zorunda olduğumuz bir dönemdeyiz. Yıllardır önemini döne döne vurguladığımız bu alanda mesafe almanın imkanlarına artık çok daha fazla sahibiz. Bugün birçok çalışma alanımızda ilişkiler yarattığımız birimler daha çok meslek liseleridir. Yayınımızda bir süredir ağırlıklı olarak meslek liselilerin sorunları üzerinde duruyoruz. Ancak birlik çalışmamız açısından özgün bir alan açmamız gerekiyor.

Çalışmamızda meslek liselerinin çoğalması eğitim sisteminin toplamdaki tablosuyla da ilintili. Emekçi mahallerinde artan meslek liseleri gerçekliği var. Bizim de çalışma alanlarımız olduğu oranda, bu doğal bir sonuç. Ama bunun ötesinde bizim için artık hedefli bir çalışma hattı olması gerekiyorsa, bu doğal gerçekliği bir yönelim avantajına dönüştürebilmeliyiz. Sınıf çalışmamızın hedefli fabrikalarına "genç işçi" gönderen meslek liseleri, çalışmamızın hedefinde olmak durumunda. Metal sürecindeki eğitimli genç işçilerin büyük ölçüde bu liselerden çıktığını unutmamalıyız.

(Parti güvenliği bakımından yayınlanamaz bölümler...)

6- Eğitim

Eğitim boyutu özellikle eğilmemiz gereken bir alan. Elbette bu eğitimin salt ideolojik boyutu değil yanı sıra pratik boyutu da önemli bir halkayı oluşturuyor.

Eğitim çalışmaları iki başlığa ayrılabilir: İlki lise çalışmamızda ileriden kazanacağımız güçlerin eğitimi, ikincisi ise genel liselilerin eğitimi.

Liseli genç komünistlerin eğitimi kadrolaşma politikamız açısından özen göstermemiz gereken bir alan. Daha özel bir tarzda ilgilenmeyi başarabilmeliyiz. Liseli genç komünistler buluşmaları, birebir eğitim çalışmaları vb. liseli güçlerimizin gelişim süreçlerini hızlandıracaktır. Marksizme dair, partiye dair, devrimciliğe dair eğitim planlamaları yapabilmeliyiz.

Genel liseli kitlemizin eğitimi çerçevesinde uzun zamandır devrim okulları pratiğimiz var. Devrim okullarının niteliğini yükseltmek, genel siyasal-toplumsal sorunlardan teori alanına kadar, liseli gençliğin devrimci eğitim ihtiyacını karşılayacak bir program oluşturmak önemli bir yerde duruyor. Devrim Okulları'nın hazırlığında liselilerin aktif rol almasını sağlamak liseli güçlerimizin inisiyatifini genişletecektir.

7- Yayın

Liseli gençlik yayını çalışmamızın en temel aracı. Bunu güvenceye alacak bir çalışma hattının önemi açık. Bu konuda yayının politik içeriğinden liseli katkılarına dek birçok yönde gelişme kaydettiği söylenebilir. Kullanımının yaygınlaşması ve amaca uygun kullanımı doğrultusunda yerellerde tartışmalar yürütmemiz ve pratik hattı önümüze koymamız gerekiyor.

Lise çalışmamızda kullandığımız bir diğer önemli araç yerel yayınlar. Yerel yayın, çalışmanın kendi güçlerine dayanması ve örgütleme işlevini yerine getirmesi bakımından önemli bir araç. Yanı sıra merkezi lise yayınını, dolayısıyla çalışmamızı da güçlendiren bir rol oynuyor.

Birçok deneyim gençlik alanında sosyal medyanın etkili kullanımının önemli olanaklar sunabildiğini, dolayısıyla gündemimize almamız gerektiğini gösteriyor.

Çalışmamızda ayrıca hem yayını besleyecek hem de güçlerimizin eğitimini kolaylaştıracak broşürler bir ihtiyaç.

Liseli Gençlik Çalışması Komisyonu

Siyasal gündemler ve sınıf çalışması

Ülke, bölge ve dünya pek çok siyasal sorunla ve olayla çalkalanıyor. Emperyalist-kapitalist sistemin dolaysız ürünü olan yıkıcı olaylar artmakta, gündemler sık sık değişmekte, kafa bulandıran yorumlar ortalığı kaplamaktadır. Sistem zincirinin sorunlu halklarından biri olan Türkiye'de de benzer bir süreç yaşanmakta, ancak musibetler daha yaygın, sorunlar daha yıkıcı olmaktadır. Zira rejimin aşamadığı siyasal kriz devam ederken, dinci-mezhepçi gericilik belası hem yarattığı sorunları daha da derinleştirmekte, hem de yeni sorunlar üretmektedir.

Sınıfsal çıkarlara yabancılaşma

Uzlaşmaz sınıf çıkarları ve çatışmaları temeline dayanan bir toplumda olayların algılanması da, yorumlanması da farklılıklar içeriyor. Çünkü her sınıfın dünya görüşü, çıkarları ve öncelikleri birbirinden farklıdır. Burjuvazi ile proletarya söz konusu olduğunda ise birbirine taban tabana karşıttır. Uzlaşmaz sınıf çıkarları nesnel bir durumken, bunun siyasal tercihler ve olaylar karşısında alınan pratik tutuma yansımalarında ciddi sapmalar yaşanmaktadır. Siyasal alanı kaplayan sermaye sınıfı partileri, verili koşullarda işçi sınıfı ve emekçilerin çoğunluğunu peşlerine sürükleyebiliyorlar. Irkçı, dinci, mezhepçi AKP gibi bir partinin milyonlarca emekçiden oy alması, Kürt halkına karşı icra edilen kirli savaşa destek verilmesi, kimi zaman saldırganlık ve savaş politikalarının emekçiler nezdinde de kabul görmesi, vb., işçi sınıfı ve emekçilerin siyasal tutum ve tercihlerinde sınıfsal çıkarlarına yabancılaşmalarının dolaysız dışa vurumlarıdır.

Emekçilerin kokuşmuş sistemin yozlaşmış temsilcilerinin egemenliğinden kurtulmaları ancak sınıflar mücadelesinin sertleşmesi, sınıf hareketinin gelişip güçlenmesi, toplumsal muhalefet dalgasının kabarmasıyla mümkündür. Yerleşik kalıpları kıran, biriken kiri-pası söküp atan toplumsal hareketin güçlendiği dönemler, aynı zamanda emekçilerin bilinç ve duygu dünyalarında ileriye dönük sıçramaları da beraberinde getirir.

Tercihleri eylem değiştirir

Toplumsal hareket dalgası kabardığında, işçi sınıfı ile emekçi müttefikleri, sermayenin ideolojik ve siyasal egemenliğinden kurtulur, karanlık cendereyi parçalar, böylece emekçiler de sınıfsal çıkarlarıyla uyumlu siyasal tercihler/pratikler sergilemeye başlar. Böylesi dönemler, burjuvazinin emekçileri zehirlemek için kullandığı ırkçılık, dincilik, mezhepçilik, savaş çığırtkanlığının destek bulması bir yana, toplumsal muhalefet dalgasını daha da güçlendirir.

Partinin temel değerlendirmelerinde, "ırkçı-dinci gericiliği geriletmenin tek yolu devrimci bir sınıf hareketinin geliştirilmesidir" vurgusunun sık sık tekrarlanması rastlantı değildir. Hem tarihsel hem güncel deneyimlerin pek çok kez kanıtladığı gibi, toplumsal muhalefet dalgasının kabardığı dönemlerde emekçilerin ideolojik-politik eğilimlerinde kayda değer değişimler yaşanıyor.

Sınıfla sınıf adına politika yapmak

Sınıf adına politika yapma misyonu taşıyan devrimci sınıf partisi, bundan dolayı devrimci

siyasal çalışmayı "sınıf ekseni"ne dayandırıyor. Parti, güçlerini bu alanda yoğunlaştırmakta, devrimci bir sınıf hareketinin geliştirilmesi için imkan ve araçlarını seferber etmektedir.

Bu yönelim, ekonomik, demokratik, sendikal mücadeleyi ele alışı da dahil, özü itibarıyla politiktir.

Bunun bir yönü güncel siyasal gelişme ve olayları devrimci sınıf perspektifiyle irdeleyen mesajları sınıfa taşımaktır. Bunu "sınıf adına sınıfa seslenmek" şeklinde tanımlamak da mümkündür.

Burjuvazinin dinci, ırkçı, mezhepçi vb. görünümlerle kendini gösteren gerici ideolojisine karşı, işçi sınıfının devrimci ideolojisini, yani sosyalist alternatifi sınıfa taşımak kritik önemdedir. Ekonomik-demokratik mücadele hem devrimci mesajları sınıfa taşımanın olanaklarını yaratır, hem de sınıf üzerindeki gerici önyargıları kırıp sosyalist dünya görüşüne açık hale getirir. İlk adımda sınıfa sınıf adına politik mesajlar taşırken, ikinci adımda bu işi sınıfın öncü kesimleriyle birlikte yapmanın koşulları yaratılır.

Gerici ideolojilerin sınıf üzerinde yaygın etkisi olduğu verili koşullarda, kendileri için gerçek alternatifin sosyalizm olduğunu işçilere kabul ettirmenin belli zorlukları var. Bu zorluk, burjuvaziye karşı ideolojik mücadeleden bir an bile geri durmamıza yol açmamalı. Bu önemli noktayı atlayan bir çalışmanın, gerici ideolojilerin işçi sınıfı üzerindeki boğucu etkisini ortadan kaldırma mücadelesine pek bir katkısı olmayacaktır.

"Sınıfla sınıf adına politika yapma"nın koşullarını yaratmak, diğer bir ifadeyle devrimci bir sınıf hareketinin geliştirilmesine etkin bir şekilde katkı sunmak, ancak ekonomik-demokratik mücadeleyi ideolojik-politik mücadeleyle diyalektik bağı içinde ele almakla mümkündür.

Siyasi gelişmeleri sınıfın gündemine taşımak!

Vurgulamak gerekiyor ki, verili koşullarda ideolojik-politik mücadele her zamankinden de önemlidir. Zira gerici kuşatma, işçi sınıfı ve emekçilerin sınıfsal kimliğini yozlaştırmayı, bu kimliği yok edip yerine "cemaat/tarikat müridi kullar" yaratmayı da hedefliyor. Yaratmak istedikleri şey, koyu karanlığa teslim olmuş, yapay ayrımlarla malül, sınıf mücadelesi ve sınıf dayanışması mefhumunu yitirmiş, diğer bir ifadeyle sınıf vasfını yitirmiş kof bir topluluktur.

Hedeflerine ulaşmaları elbette kolay değil. Sınıfın nispeten geri kesimlerini etkilemeyi başarsalar bile, kapitalizmin yarattığı sınıfsal ayrımlar, baskı, sömürü ve zorbalık, sınıf çatışmalarını da kaçınılmaz kılıyor. Nitekim gerici kuşatmaya rağmen Greif, Metal Fırtınası ve pek çok meva direniş sınıf saflarındaki mücadele dinamiklerinin diri olduğuna işaret emektedir. Bu dinamiklerin açığa çıkartılması, daha ileriye taşınması ve sürecin devrimci sınıf hareketinin yaratılması doğrultusunda ilerletilmesi büyük bir önem taşıyor. Bunun için ekonomik-demokratik mücadeleyi etkin bir ideolojik-politik mücadeleyle birleştirmek şarttır. Siyasal olayları ve gelişmeleri devrimci sınıf perspektifiyle işçilerin gündemine taşımak, günümüzün yüklenilmesi gereken temel halkalarından biridir.

Sınıf adına devrimci politika yaparken sınıfın öncülerini politikleştirmek, politikleşen ileri kesimleri devrimci siyasal mücadelenin özneleri haline getirmek, gerici kuşatmayı parçalayarak devrimci sınıf hareketinin gelişmesini belirgin şekilde hızlandıracaktır.

Siyasal gelişmeler ve gençlik içerisinde parti çalışması

Dünyada ve Türkiye'de önemli siyasal gelişmelerin yaşandığı bir süreçten geçiyoruz. Emperyalist savaş ve saldırı politikaları adeta dizginlerinden boşalmış bulunuyor. Ortadoğu emperyalist sistemin çok yönlü çelişkilerinin derinleştiği bir coğrafya durumunda. Hegemonya krizi ve buna bağlı olarak keskinleşen kutuplaşmalar, etnik ve mezhepsel çatışmalar bölgemizi büyük bir yıkıma uğratıyor. İpleri emperyalistlerin ve silah tüccarlarının elinde olan savaş makinesi gerici çeteler her gün bir kıyım gerçekleştiriyor.

Tüm bunların yanı sıra, dünya ölçeğinde sistemin gidişatına ve toplumsal yaşama yön verecek önemli gelişmeler yaşanıyor. Tıpkı 11 Eylül 2001'de ABD'nin göbeğinde yaşanan ve ikiz kuleleri hedef alan saldırılar gibi, Türkiye'de ve Avrupa emperyalizminin bağrında bombalar patlıyor. Bizler bu tür kapsamlı saldırıların ardından neler yaşanabileceğini son 15 yılın dünya olaylarından biliyoruz. 11 Eylül saldırılarının hemen ardından "terör" demagojisi ile Ortadoğu'da taş taş üstünde bırakılmamıştır. Sırasıyla Afganistan, Irak, Libya ve Suriye işgal edilmiş, emperyalistler ve tetikçileri tarafından yıkıcı savaşlar devreye sokulmuştur. Ortadoğu'ya "demokrasi" ve "özgürlük" götürmek yalanıyla halklar katledilmiş, sözde "medeniyetler çatışması" adı altında emperyalist işgal ve egemenlik politikaları gizlenmeye çalışılmıştır. Emperyalist metropollerde ve dünyanın bir dizi bölgesinde polis devleti uygulamaları alabildiğine yaygınlaştırılmıştır. Temel hak ve özgürlükler rafa kaldırılmış, her türden hak arama eylemi azgınca boğulmaya çalışılmıştır.

Krizleri her geçen gün derinleşen emperyalist sistemin savaş ve saldırganlık politikaları bugün dünya gündeminin ilk sırasında yer almaktadır. Bu aynı gündem Türkiye toplumunun ve düzeninin de en temel gündemini oluşturmaktadır. Zira Türkiye, emperyalist sistemin krizlerinin keskinleştiği bir coğrafyanın tam göbeğindedir. Türk sermaye devleti başta ABD olmak üzere emperyalist güçlere kölece ilişkilerle bağlıdır. İç ve dış politikasını bu ilişki dolaysız olarak belirlemektedir. Kürt sorunundan rejim krizine ve ekonomik-sosyal programına kadar sermaye düzeninin belirlediği politikalar, emperyalist sistemin ihtiyaçlarına göre şekillenmektedir.

Dünya ölçeğinde yaşanan bir diğer önemli gelişme ise, burjuva gericiliğinin dizginlerinden boşalması olgusudur. Dünün "demokrasi beşiği" olarak gösterilen emperyalist merkezler dahil olmak üzere, faşist baskı ve devlet terörü dört bir yanda tırmanmaktadır. Her türden burjuva gericiliği toplumsal yaşamın üzerine bir ağırlık olarak çökmektedir. Irkçılık ve dinsel gericiliğin önü sistemli olarak açılmaktadır.

Tabloyu tamamlayan ve belirleyici bir yerde duran bir diğer olgu ise, dünya ölçeğinde derinleşen ekonomik ve sosyal yıkımdır. Zira sistem yaşadığı çok yönlü krizleri ancak bu denli kapsamlı bir yıkım programı ile yönetebilmektedir. Ortaya çıkan ağır faturayı işçi sınıfı ve emekçilere ödeterek ayakta kalmaya çalışan emperyalist-kapitalist düzen, bu alanda da yolun sonuna yaklaşmaktadır. Zira emek ile sermaye arasındaki çelişki, yılların birikimi üzerinden hayli keskinleşmiştir. Sosyal kutuplaşma toplumsal dengeleri alt üst edecek bir uçuruma dönüşmüş, tüm bu nesnel-toplumsal gelişmeler yeni dönemde

dünya ölçeğinde patlamaya hazır dinamikler biriktirmiştir.

Kitle hareketleri ve gençlik mücadelesi

Kapitalist sistemin giderek ağırlaşan bunalımları ve bununla birlikte devreye sokulan çok yönlü saldırılar, dünyanın dört bir yanında sınıf ve kitle hareketlerine ivme kazandırmış bulunuyor. Dünyamız bu yönüyle adeta kaynayan bir kazana benziyor. Grevler, kitle eylemleri ve bunların doruğa ulaştığı halk isyanları yaşandı, yaşanıyor.

Tüm bu hareketli süreçleri, üniversiteli ve liseli gençliğin yer yer öne çıkan eylem ve direnişleri kendi cephesinden tamamlıyor. Son yıllarda, Avrupa'dan Latin Amerika'ya ve Asya'ya kadar bir dizi kitlesel gençlik eylemlerine tanıklık ettik. Eylemlerin hedefinde çoğu zaman eğitimin piyasalaştırılmasına yönelik uygulamalar ile kazanılmış hakların gasp edilmesine yönelik saldırılar yer aldı. Bununla birlikte emperyalist savaş ve saldırganlık, birikmiş sosyal sorunlar ile siyasal gericilik, gençlik eylemlerinde öne çıkan gündem başlıkları oldu. Yine Amerika'da siyahi gençlerin polis tarafından katledilmesi örneğinde olduğu gibi kimi toplumsal sorunlar da gençlik eylemlerini tetikleyen bir etken olabildi.

Türkiye'de de, gerek eğitim alanında yaşanan birikmiş sorun alanları (sınav sistemi, paralı eğitim uygulamaları, okullarda devreye sokulan faşist-dinci baskı politikaları vb...), gerekse toplumsal olaylar gençlik kitlelerini harekete geçiren gündemler oldu. Özellikle Haziran Direnişi, Soma katliamı, kadın cinayetleri gibi gelişmeler son 3-4 yıl içerisinde yaşanan gençlik eylemlerinin zeminini oluşturdu.

Politik gençlik örgütü ihtiyacı ve gençlik içerisinde parti çalışması

Dünyada ve Türkiye'de yaşanan bu gelişmeleri devrimci bir perspektifle değerlendiren partimiz, her alanda ve her açıdan devrime hazırlığı kendisine parola edindi. Bunun gençlik alanını kesen boyutunu ise, verili toplumsal gündemler üzerinden gençlik kitleleri içinde etkin bir odak olabilmek hedefi oluşturuyor. Zira yaşanan toplumsal kaynaşmalarda önemli bir yer tutan gençlik kitlelerini kucaklayabilmek, devrime hazırlık kapsamında güncel politik bir görev olarak partimizin önünde duruyor.

İşte geçtiğimiz yıllarda ilk somut adımları atılan politik gençlik örgütü politikası, bu iddianın cisimleşmiş halidir. Bu yönüyle partinin gençlik içerisinde biriken mücadele dinamikleri ile devrimci bir zeminde buluşabilmesinin önemli bir aracı olarak gündeme gelen politik gençlik örgütü, daha henüz yolun başındadır. Önemli ilk deneyimler biriktirilmiş, asgari bir örgütsel inşa süreci yaşanmıştır. Ancak bu alanda katedilen mesafe henüz fazlasıyla yetersizdir. Gelişmelere yönelik müdahale ve politik inisiyatif planında yaşanan sorunlar hala da aşılabilmiş değildir.

Gençlik içerisinde güç olabilmek, her şeyden önce dinamik bir politik tutumu, aynı anlama gelmek üzere pratik planda öne çıkmayı gerektirmektedir. Politik gençlik örgütü şahsında önümüze çıkan sorunlar tam da bu alanlarda yaşanmaktadır. Partimiz ve bu alanda tanımlanan organlar, geride kalan bir yılın tablosunu eleştirel bir gözle ele almalı, devrimci sonuçlar çıkarılmalı ve politik gençlik örgütüne yönelik müdahalelerini somutlayabilmelidir. Bu görev parti merkezinin olduğu kadar, gençlik çalışmasının başındaki yerel parti örgütlerinin de önünde durmaktadır. Zira yerel örgütler, gençlik çalışması ile doğrudan ilişkilidir ve sorunlarla dolaysız olarak bağ içerisindedir. Dahası, etkin bir politik çıkış ve pratik yönelim her şeyden önce yerel inisiyatif anlamına gelmektedir. İçerisinden geçmekte olduğumuz süreçte kimi yerellerin ortaya koyduğu pratik bu açıdan öğreticidir. Saptanan gündemler ve tanımlanan görevler doğru ele alındığında ve yerellerde inisiyatifli bir çalışmaya konu edildiğinde sonuçlar elde edilebilmektedir (Ankara katliamı karşısında bazı yerellerde örgütlenen boykot pratiği, kitap parası üzerinden

(Devamı s.28'de)

Organ işleyişi ve devrimci iç yaşam

Devrimci örgüt ya da parti öncelikle bir ideolojik kimliğin temsilcisidir. Bu ideolojik kimliği geliştirip güvenceye almanın yolu ise, devrimci iç yaşamdan, bunun örgütsel zemininin yaratılmasından geçmektedir. Kendi ideolojik kimliğine uygun bir örgütsel zemine ve devrimci iç yaşama kavuşmamış bir örgütte, ideolojik kimliği geliştirmek bir yana bunu korumak bile mümkün olamaz.

Devrimci bir örgütsel zeminde yükselen devrimci iç yaşamın siyasal mücadeledeki önemi her sınıf devrimcisi için tartışmasızdır. Bir parti ortaya koyduğu ideolojik perspektifler doğrultusunda yürüyemiyorsa, bunu olanaklı kılacak bir örgütsel kapasite ve güce ulaşamıyorsa, kendi örgütsel yaşamını devrimci temeller üzerinde inşa etmeyi başaramıyorsa, bu durumda hedefleri doğrultusunda sağlam, güçlü ve kararlı adımlarla yürümesi zaten olanaklı olamaz.

Partimizin bugün ulaştığı tartışmasız örgütsel düzey ve kapasiteye rağmen iç yaşamımızı yer yer etkileyen ve çalışma kapasitemizi sınırlayan kimi yaklaşım ve darlıklarla karşı karşıya kalabildiğimiz bir gerçektir. Bugün için örgütsel yaşamımızda sınırlı bir yer tutsa da, önemli ölçüde bakış açısı ve yöntemsel yaklaşımlardan, sorunları devrimci bir temelde çözme ve aşma konusundaki kimi yanlış ve hatalı tutumlardan kaynaklı bu tablonun geride kalabilmesi için, bu sorunun ele alınması bir ihtiyaçtır.

Organ yaşamına dayalı çalışma tarzının önemi

Organ yaşamı örgütsel işleyişin temel zeminlerinden biridir. Kolektif bir tarzın ve önderlik pratiğinin başta gelen güvencesidir.

Devrimci iç yaşamın oturtulması, her şeyden önce buna uygun bir çalışma tarzı, işleyiş ve konumlanmanın gerçekleşmesi demektir. Parti çizgisinin, dönemsel taktik ve örgütsel politikaların başarıyla hayata geçirilmesi, kolektif bir önderlik inisiyatifi ve pratiği ile yakından bağlantılıdır. Dolayısıyla kolektif işleyişe dayalı düzenli bir organ yaşamı oturtulamazsa eğer, saptanan görev ve sorumlulukları pratiğe geçirilmesi ve belirlenen hedeflerin kazanılması olanaklı olamaz.

Bu alandaki zaafiyet, kolektif planlama, yönetme ve denetleme zemininin ortadan kalkmasına, bu ise her türlü soruna kaynaklık etmeye uygun sağlıksız bir ortama yolaçmaktadır.

Bugün yer yer belli gerekçelerle organ işleyişi boşa çıkarılabilmektedir. Buna kesin bir biçimde son vermek zorundayız. Düzenli ve oturmuş bir organ yaşamının, parti faaliyetinin planlanmasını, hedeflerin saptanmasını, güç, imkan ve araçların bu temelde harekete geçirilmesini, sorun, ihtiyaç ve önceliklerin doğru saptanmasını, yürütülen faaliyetin ele alınıp değerlendirilmesini ve gerekli sonuçların çıkarılmasını, yeni görev ve sorumlulukların belirlenmesini sağlayan bir zemin olduğu düşünüldüğünde, parti yaşamındaki kritik önemi daha net anlaşılacaktır.

Dolayısıyla yapılmış somut planlamaların, bu temelde saptanmış görev ve sorumlulukların boşa çıkarılmamasının da biricik güvencesi, işleyişini oturmuş bir organ yaşamıdır. Bu temelde inşa edilen bir faaliyet, önüne çıkan

sorun ve engelleri aşabilmeyi başaracak, aynı zamanda devrimci iç yaşamın da güvencesi olacaktır.

Sorunları çözmenin en sağlıklı zemini

Organ yaşamı aynı zamanda parti iç yaşamında ortaya çıkan ve devrimci faaliyeti farklı düzeylerde etkileyen ve zaafa uğratan sorunları da doğru ve sağlıklı bir temelde çözmenin zeminidir. Sorunlarını devrimci bir temelde çözmeyi başaramayan bir organ, partinin çizgisinde ve belirlediği hedefler doğrultusunda görev ve sorumluluklarına sahip çıkmayı da başaramaz. Zira ortaya çıkan sorunları devrimci temelde çözmeyi esas almayan, bunun yerine kendini dayatan, küçük-burjuva eğilim ve alışkanlıklarında ısrar edenlerin, partinin misyonuna ve konumuna uygun davranamayacakları açıktır.

Parti faaliyetini örgütlemekle yükümlü organ ve kadroların, partinin belirlediği doğrultuda görev ve sorumluluklarına en sıkı biçimde sarılmaları, sorunları çözme konusunda gerekli çaba ve kararlılığı göstermeleri, parti ve devrim davasına bağlılığının bir gereğidir. Burada aslolan, sorunları devrimci bir tarzda ve partiyi geliştiren bir temelde ele almayı öncelikli bir sorumluluk olarak görebilmektir.

Örgütsel yaşamda ortaya çıkan sorunlar hiçbir biçimde kişiselleştirilmeden, bu sorunların yaşanmasına yol açan tutum ve davranışlar her aşamada gözden geçirilebilmeli, devrimci özeleştirel bir çabayla geride bırakılabilmelidir. Kendi hata ve zaaflarına karşı alınan tutum, her partinin olduğu gibi her kadro ve militanın da ciddiyetinin bir ölçütüdür. Bu noktada doğru bir tutum sergileyemeyenlerin, parti davasını büyütmek konusundaki iddialarının altı boş demektir.

Kuşkusuz burada asıl sorumluluk organa düşmektedir. Zira, yumruk gibi kenetlenmiş bir organ, her türlü zorluk ve sorunun da üstesinden gelecek moral ve politik dayanaklara sahip olabilecektir. Bu da sorunları çözme iradesi ve kararlılığı sergilemeyi, ortak bir davranış çizgisinin tüm parti yaşamına hakim olmasını sağlayacaktır.

Faaliyette ayrıntılara hakimiyetin önemi

Örgütçü kadro her türlü ayrıntıya hakim olandır. Bu alanda zayıflık taşıyan bir örgütsel çalışmanın başarı ile planlanması, yönetilmesi, denetlenmesi, yeni görev ve hedefleri belirlemesi pek olası değildir. Faaliyeti planlarken genel ve soyut kalmanın gerisinde ayrıntılara hakim olmamanın yattığını da ifade etmek gerekir. Zira bir faaliyet alanının somut tablosu partinin temel hedef ve yönelimleri üzerinden ayrıntılara dayalı olarak ele alınıp planlanmadan ileriye doğru bir gelişme sağlanamaz.

Düzenli bir organ yaşamı ve işleyişin hakim olduğu koşullarda, faaliyetin her türlü ayrıntısının ele alınıp değerlendirilmesi, eldeki güç ve imkanların, araç ve zeminlerin partinin yönelim, hedef ve öncelikleri temelinde planlanıp harekete geçirilmesi mümkün olacaktır. Zira faaliyete dair her türlü bilgi, imkan, güç, araç ve yöntem bu zeminde somutlanmaktadır.

Ayrıntılara hakim olabilmenin bir yolu da sorunlar, gündemler, ihtiyaçlar, güç ve imkanlar üzerine sürekli kafa yormaktır. Kimi kadro ve militanların bu açılardan bir "düşünsel atalet" içinde olduğu söylenebilir.

Organ toplantılarına önden hazırlanmak, gündemler ve sorunlara dair bir açıklık yaratmak, parti faaliyetini geliştirecek yaratıcı yol, yöntem ve araçları bulmak, eldeki güçleri ve imkanları doğru tanımak ve hedeflere uygun konumlandırmak, yeni güçlerle parti saflarını sürekli beslemek, partinin politik ve örgütsel etkisini sınıf ve emekçi kitleler içinde yorulmaksızın ve büyük bir enerji ile yaymak...

Tüm bunlar hayata geçirildiği koşullarda, partinin gelişim sürecinde önemli bir eşiğin aşılacağı konusunda kuşku duyulmamalıdır.

Dönemin temel önemde ihtiyacı...

Savaşçı ruh ve kimliği güçlendirmek!

İçinden geçmekte olduğumuz tarihsel dönemde, özellikle içinde bulunduğunuz coğrafyada çelişkiler hızla derinleşiyor. Savaş ve saldırganlık politikaları ile Ortadoğu haritası yeniden şekillenirken, ülkede de çok yönlü bunalım derinleşiyor, faşist baskı rejimi daha da tahkim ediliyor. Reformizmin beslediği parlamenter hayallerin de etkisiyle 1 Kasım seçim sonuçlarının ilerici kesimlerde yarattığı karamsarlıktan güç alan sermaye devleti her geçen gün daha da pervasızlaşıyor.

Böyle bir atmosfer öte yandan yeni toplumsal patlamaları da mayalamaktadır. Dolayısıyla, bunalım ve savaşlarla karakterize olan içinden geçtiğimiz süreç, "devrime hazırlık" sorununu yakıcı bir ihtiyaç haline getirmiş bulunmaktadır. Dönemin devrimci görevi, sınıfı devrime kazanmak çabasıyla birlikte devrimci örgütü güçlendirmek, kadrolarımızı ihtilalci bir ruh ve bakışla donatmak, buna uygun bir şekilde konumlanmaktır.

Partinin ideolojik-sınıfsal kimliğinin maddi olarak hayat bulduğu yer devrimci örgüttür. Komünist hareketin küçük-burjuva geleneksel sol hareketten kopuşuyla birlikte devrimci teori, devrimci sınıf ve devrimci örgüt, partinin üç temel saç ayağı olarak ele alınmıştır. Siyasal yaşama adım attığı andan itibaren devrimci bir örgütü inşa etmeyi hedefleyen komünistler, ilke ve amaçların birliği anlamına gelen tüzüğe dayalı yaşamın önemini vurgulamışlardır. Devrimci örgüt ve kadro sorunları her dönem tartışmalara konu edilmiş, yaşanan zaaflara ve zayıflıklara müdahale edilmiştir. Yılları bulan bir emek ve çabayla devrimci bir parti kültürü, gelenekleri, değerleri ve normları yaratılmıştır. Bugüne kadar ihtilalci örgüt ve kadro sorunları pek çok değerlendirme ve tartışmanın konusu olmuş, bunların üzerine söyleyecek esasa ilişkin bir şey kalmamıştır. Zayıflıklar ancak devrimci tutarlılıkla aşılacak, bugüne kadar yaratılan kültür, değerler, gelenekler de kuşkusuz sınıfı devrimcileştirme çabası içinde gelişecek ve yerleşecektir.

Savaş ve saldırganlık politikalarının alabildiğine tırmandırıldığı, gerici faşist rejimin tahkim edildiği ve solun da boylu boyunca düzene kapaklanmış bulunduğu bir süreçte, ihtilalci devrimci örgüt bilincini güçlendirmek büyük bir önem taşımaktadır. Elbette bunun çok yönlü boyutları var. Her türlü donanımdan konumlanmaya kadar... Bütün bunların gerektirdiği adımları atarken, beraberinde buna uygun bilinç, kimlik ve ruhu daha da güçlendirmek durumundayız. Devrimci örgütün çelikten disiplinini ve sarsılmaz iradesini hakim kılabilmek için, bu alandaki tüm zayıflıklara ve zaaflara ilgili zeminlerde güçlü müdahaleleri gerçekleştirmek zorundayız.

Yer yer kimi çalışma alanlarımızda, özellikle eylemli süreçlerde, "başına buyruk", anarşizan davranışlar, kişisel eğilimlere göre hareket, inisiyatif tanımama vb. davranış biçimleri sergilenebilmektedir. Devrimci örgütsel kimlikteki zayıflığın bir yansıması olan bu tür davranış biçimleri, kolektif ruh ve bilinçten uzaklığı ve parti çizgisinin özümsenemediğini göstermektedir.

Komünistler olarak hiçbir zaman örgütsel

sorunlara kendi içinde müdahale gibi bir bakışımız olmadı. Sorunu her zaman parti çizgisinin hayata geçirilmesi, bu çerçevede politik görev ve sorumluluk ilişkisi içinde ele aldık. Dolayısıyla, devrimci örgüt bilinci, disiplini ile parti çizgisinin içselleştirilmesi bütünselliği içinde, ilgili örgütsel zeminlerde zaaf ve zayıflıklara yüklenilmesi bir ihtiyaçtır.

Zira masum ya da basit gibi görünen kimi davranış ve tutumlar ihtilalci bir örgütü hiç de küçümsenemeyecek olumsuz sonuçlarla karşı karşıya bırakabilecek bir mahiyet taşıyabilmektedir. Sergilenen zaafiyetler iç ilişkilerde yıpranmaya yolaçabilmekte, manevi-ruhsal birliği, kolektif iradeyi, hatta güven ilişkilerini zayıflatabilmekte, daha ciddi zayıflıklar ise örgütsel güvenliği riske atan sonuçlar yaratabilmektedir.

Savaşçı bir örgütte disiplin, irade, ciddiyet esastır. Devrimci örgütsel işleyiş, parti tarafından bir karar iletildiğinde, tartışılmasına ihtiyaç duyulan yanları olsa bile, öncelikle bu kararın uygulanmasını gerektirir. Kararın tartışılması sonraya bırakılır. Güllük gülistanlık bir ortamda çok da sorun oluşturmayacak meseleler, buna uygun davranış biçimlerinin geliştirilmediği kritik anlarda devrimci örgütü ciddi sonuçlarla karşı karşıya bırakabilir.

Eğer devrimci bir savaş örgütü olmaktan, içinden geçtiğimiz ve giderek daha da keskinleşecek süreci göğüslemekten, dahası devrimci iktidarı hedeflemekten bahsediyorsak, bu tür zayıflıkların ve kusurların üzerine kararlılıkla ve ciddiyetle gitmek zorundayız.

Kimi zaaf ve zayıflıklar açık ki boşluklarda hayat bulabilmektedir. Örgütsel işleyişi güvenceledi̇ğimizde, sağlam bir örgütsel irade, disiplin ve bu temelde inisiyatifi hakim kıldığımızda, örgütsel denetimi sağladığımızda, kişiselliğin ve keyfi tutumların boy vereceği zeminleri ortadan kaldırmak da kolaylaşacaktır.

Bir kez daha vurgulamalıyız ki, kadro sorunlarını kendi içinde örgütsel müdahalelerle değil, devrimci örgütsel işleyişle, devrimci siyasal faaliyet, sınıf çalışması ve buna uygun bir çalışma tarzı ile birlikte ele almalıyız. Değişim ve dönüşümün öncelikli olarak devrimci sınıf zemininde olacağını bilerek, sınıfı devrimcileştirmek çabası içinde sınıf devrimciliğini güçlendirmeliyiz.

Siyasal gelişmeler ve...

(Baştarafı s.24'de)

örgütlenen yerel çalışma ve 6 Kasım süreci bu açıdan irdelenmelidir).

Tüm bu deneyimler ışığında, önümüzdeki dönem içerisinde etkin bir politik merkez ve bununla birlikte inisiyatifli bir yerel çalışma, politik gençlik örgütünü gençlik hareketi içerisinde öne çıkaracak, halihazırda biriken mücadele dinamikleri ile buluşmayı daha da kolaylaştıracaktır.

Partinin gençlik içerisinde yürüttüğü çalışmanın bir diğer boyutu ise, çalışma içerisinde öne çıkan genç güçlerin partiye kazanılmasıdır. Bugün gerek politik gençlik örgütü adımı üzerinden, gerekse partinin siyasal çalışmasının sonucu olarak etrafımızda önemli bir gençlik potansiyeli toparlanmış bulunuyor. Ancak gerek politik gençlik örgütü çalışmasına katılan genç güçlerin, gerekse doğrudan çalışmanın taşıyıcısı durumunda olan genç yoldaşların parti çizgisi temelinde eğitilmesi, partinin değerler sistemi ve devrimci konumu üzerinden kazanılması gerekmektedir.

Bu çerçevede özellikle yerel parti örgütlerine önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Zira gençlik çalışması üzerinden kazanılan güçlerle onlar dolaysız ilişki içerisindedir. Bugünkü verili koşullarda bu güçleri her açıdan kuşatması ve eğitmesi gerekenler onlardır.

İşçi-emekçi kadın çalışmasında propaganda ve ajitasyonun önemi

R. Defne

Sınıf çalışmamızın bir parçası olarak işçi-emekçi kadın çalışmasında yaşanan zorlanma alanlarından biri de ajitasyon-propaganda alanında karşılaşan sorunlardır. Kapitalist düzenin çifte sömürü, baskı ve çok yönlü kuşatması altındaki kadınlara ulaşmak daha fazla çaba ve enerji gerekmektedir. Bunun kendisi bir zorluk gibi görünse de, kapitalist düzenin her gün döne döne ürettiği sorunlar kadınlarda ciddi tepkiler biriktirmektedir. Bu tepkileri devrimci sınıf mücadelesine kanalize edebilmek, sorunun çözümü konusunda doğru temelde bilinçlendirmek gibi görevlerimiz var. Bu nedenle işçi-emekçi kadınlara yönelik ajitasyon ve propaganda önemli bir yerde durmaktadır.

Genel anlamda ajitasyon kitleleri harekete geçiren, kitlelerde birikmiş tepkiyi eyleme dökmeye çağıran bir içeriktedir. Propaganda ise daha çok bir fikri-konuyu yayma anlamını içerir. Yazılı, sözlü ve görsel araçlarla yapılırlar.

İşçi-emekçi kadın çalışmasında belirlenmiş alanlar üzerinden -bu fabrika ya da işçi havzası olabilir- yoğunlaşan bir çalışma öncelikli bir ihtiyaçtır. Böylelikle belirlenen hedef kitleye seslenişin düzenli ve sistematik hale gelmesi, ajitasyon-propaganda çalışmalarının daha isabetli olmasını sağlayacaktır.

Bu aynı zamanda çalışma yürütülen alanı tanıma, sorunlarını tespit etme ve politika üretmeyi kolaylaştıracaktır. Bu, ajitasyon-propaganda araçlarının diline ve içeriğine de yansıyacaktır. Zira çoğunlukla bu alanda karşımıza çıkan "dışarıdan seslenme", "üstenci üslup", "kitlenin ruhunu yakalayamama" gibi sorunlar daha kolay aşılabilecektir.

İşçi-emekçi kadınlarla gerek evlerinde gerekse çalışma alanlarında yaptığımız sohbetler ve gözlemlerden öğrenmeli, sorunları isabetli tespit etmeli, buna uygun bir ajitasyon-propaganda geliştirmeliyiz. Sürekliliği olan böylesi bir çalışma "zamanlama" sorununu da çözecektir. Zira güncel siyasal gelişmeleri zamanında yakalayıp, buna uygun bir ajitasyon-propaganda yürütmek, yapılan çalışmanın etkisini artıracaktır. Öte yandan sistemli bir çalışmanın getireceği "ustalaşma-uzmanlaşma"nın önemi de unutulmamalıdır.

Değinilmesi gereken bir diğer nokta da, ajitasyon-propagandada tekyanlılıktan çıkmaktır. Böylesi bir çalışma, zamanla yapılanı bir "iş" haline soktuğu için, sıradanlaşabilmekte, bu da verimi ve yaratıcılığı körelt■mektedir. Bu açıdan ajitasyon-propaganda çalışmalarına önden hazırlık yaratıcılığı da geliştirecektir. Örneğin bir bildiri dağıtımı söz konusu olduğunda, dağıtım biçiminde yapılan küçük bir farklılık dahi bildirinin etkisini artırabilir. Bu çalışmada kültür-sanat alanını da etkin kullanabilmeliyiz.

Çalışma yürütülen alanın çok yönlü bilgisine sahip olmak, hem pratik müdahale içinde politika üretebilmek, hem de yapılan propaganda-ajitasyonun etkisini arttırabilmek için gereklidir.

Kadın sorununa dair teorik-güncel eğitim çalışmalarının sürekliliği ise, konuya hakimiyet sağlayacak, bu da ajitasyon-propagandanın diline ve içeriğine yansıyacaktır.

Tüm bunlar düzenli toplanan ve tartışan çalışma birimlerinin varlığı ile mümkündür. Tek tek yoldaşlar bu konuda yetenekli olabilir; ancak önemli olan, bu yeteneğin kendini örgütlü bir çalışma içinde üretebilmesidir. Sadece planlama için bir araya gelmemek, işçi ve emekçi kadınların sorunları ve taleplerini güncel gelişmeler ışığında çok yönlü tartışmalarla ele alabilmek gerekir.

Özetle, işçi ve emekçi kadın çalışmasında ilerlemek, politikalarımızı onlara ulaştırmak, bu alanda yaşanan sorunları aşmak için daha fazla çabaya, yaratıcı yol ve yöntemlere ihtiyaç vardır.

İşçi-emekçi kadın çalışmamız üzerine

Ezgi Bahar

Komünist hareketin oluşumu sürecinden bu yana kadın sorunu üzerine pek çok değerlendirme yaptık. Özellikle 2007'de toplanan TKİP II. Parti Kongresi sonrasında emekçi kadın çalışmamıza yön verebilmek, sınıf çalışmamızın kadın işçi ayağını oluşturmak için sorun çok yönlü olarak ele alındı. Yerellerde ve merkezi olarak Emekçi Kadın Kurultayları gerçekleştirerek politikamızın hayat bulması adımlarını hızlandırdık. Toplumda estirilen feminist rüzgara karşı Devrimci Kadın Kurultayı düzenleyerek, sorunun temelde işçi-emekçi kadın sorunu olduğunu ve sınıfın öncülerinin bu konuda önüne koyması gereken politik-pratik hattı bir kez daha vurguladık.

Mevcut politikalarımızın ayaklarının yere güçlü bir biçimde basabilmesi için halen de yürümemiz gereken önemli bir yol var. Sınıf bakışımızın güçlü olması, her çalışmamızın sınıf cephesinden temellendirilmesi kadına dönük örgütlenme çalışmamız için yeterli değil. Kuşkusuz işçi-emekçi kadın çalışması mevcut çalışmalarımızdan ayrı düşünülemez, ama kadın çalışmasına özel bir önem verilmeden de bu konuda mesafe alınamaz.

Devrimci sınıf hareketinin önemli bir bölüğü olan işçi kadınların örgütlenmesi, sınıf zemininde söz söyleyen, harekete yön verebilecek bir düzeye gelebilmesi için çalışmamızın eksik ve zayıf yanlarının döne döne irdelenmesi ve yaptığımız değerlendirmelerin yerli yerine oturtulması gerekiyor. Son dönemde gerçekleştirdiğimiz çalıştay ve yerellerde yapılan eğitim programları bu bakışın kurulması, eksiklerimizin giderilmesi çerçevesinde yapılmış anlamlı müdahaleler oldu.

Bununla birlikte, bugünün Türkiye'sinin yeni patlamalara gebe olduğunu bilerek, bu sürece daha güçlü hazırlanabilmek için eksiklerimizi bir kez daha vurgulama ihtiyacı hissediyoruz.

İşçi-emekçi kadın çalışmasına özel önem verilmeli

Zaman zaman saflarımızda şu söylemle karşılaşabiliyoruz: "Biz fabrikalara giderken kadın-erkek ayrımı yapmadan gidiyoruz, kadın işçiler de aynı sorunları yaşıyor zaten. Dağıttığımız bildiriler onları da kapsıyor. Genel seslenişte yaptık, arada kadın işçilerin sorunlarına da değindik" vb... Bu türden söylemleri artık bir yana bırakmalıyız. Kadının çifte ezilmişliğinden bahsettiğimiz yerde, fabrikalarda özel bildiriler vb. üzerinden kadın işçilere seslenebilmeliyiz.

Çünkü kadınlar fabrikalarda, işyerlerinde ve hayatın her alanında ikinci sınıf kimliğiyle karşı karşıya kalıyor. Düşük ücret alıyor, tacize uğruyor, benzeri pek çok sorunla karşılaşıyor. Bu nedenle işçi kadınlara özel seslenme, hem yaşadıkları sorunlar hem de farkında olmadıkları pek çok sorun hakkında onları bilinçlendirecektir. Örgütlenme zeminlerimizi güçlendirecek, işçi kadınları mücadeleye çekmemizi kolaylaştıracaktır.

Başka bir yönden de kadın işçilerin sınıf kimliklerini güçlendirecek müdahalelerde bulunmalıyız. Kadın işçiler kendilerini ev ekonomisine destek olan bir güç olarak görüyorlar. Yaşam koşulları değiştikçe bu bakış bir parça geride kalmış olsa da, halen üretimde tuttukları yer konusunda geri bir bilince sahipler. Her ne kadar yasalar işçinin yaşamında bir şey ifade etmese de belli konularda haklarını dahi bilmiyorlar. Bu yönlü de kadınları güçlendirmek, kendi durumlarının farkındalığını yaratmak içinde özel bir çaba harcamalıyız.

Yine kadın sorunu denildiğinde daha çok ücret sorunu, kreş sorunu, işyerinde kadının yaşadığı dar sorunlar düşünülüyor. Bu darlığa düşmmeli, toplumsal anlamda yaşanan taciz, tecavüz, kadın cinayeti, kürtaj sorunu, eğitim vb. çok sayıda sorunu işçi kadınlara taşımalıyız. Zaten bu sorunları en çok işçi-emekçi kadınlar yaşıyor.

Ya da Kürt, Ezidi kadınların, göçmen kadınların yaşadıkları sorunları, savaşların ve yoksulluğun en çok kadınları ezdiğini, bunu sistemin bilinçli bir tercihle yaptığını anlatmalı, emekçi kadınları yaşananlar karşısında duyarlı hale getirmeliyiz.

Emekçi kadınlar evden işe işten eve sınırlı bir yaşam sürdürüyor. Sosyal etkinliklerden, kendilerine zaman ayırmaktan yoksun kalıyorlar. Çocukların bakımı, ev işlerinin yetişmesi derdi derken, ömürleri duvarlar ardında geçiyor. Çocuk-yaşlı bakımının, ev işlerinin toplumsal bir sorun olduğunu anlatarak, bunu da mücadele konusu haline dönüştürtmeliyiz.

Toplumsal yaşamdaki pek çok sorunu çözebilmemizin yegane koşulunda olduğu gibi kadın sorununun çözümünün de elbette erkek sınıf kardeşleriyle omuz omuza mücadele etmekten geçtiğini, hem kadın hem erkek işçilere döne döne anlatabilmeliyiz.

Yanı sıra, bugüne kadar kazanılan ne kadar hak varsa, bunların dişe diş mücadelelerle elde edildiği bakışını yaratılmalı, tarihsel ve güncel deneyimleri sürekli aktarmalıyız.

Ve en önemlisi, kadının gerçek kurtuluşunun devrim ve sosyalizmde olduğunu her vesileyle propaganda etmeliyiz.

Sınıf çalışmamızın temel ayaklarından biri olarak kadın çalışması

Önemli bir nokta da, yine saflarımızda, "biz sınıf cephesinden güçlenirsek kadın cephesinden de güçleniriz, sınıf çalışmasında belli zayıflıklarımız var, bundan kaynaklı işçi kadın örgütlenmemiz de yetersiz kalıyor" söylemiyle karşılaşabiliyoruz. Bu bakışı terketmeliyiz. Sınıf çalışmamızla kadın çalışmamızın paralelliğini kurmak, politika geliştirmek ve yoğunlaşmakla güçlü bir dinamik yakalayabiliriz. Sınıfın önemli bir bölüğü olan işçi kadınları örgütlediğimizde sınıf çalışmamıza da önemli bir soluk katmış olacağız. Kadın çalışmasını bu cepheden de düşünmeli, EKK ya da İKK'ları önemli örgütlenme araçları olarak ele almalıyız.

Nasıl ki burjuva düzen partileri, sermayedarlar, dinci-gerici örgütlenmeler kadınlara ve kadın sorununa kendi sınıfsal çıkarları nedeniyle önem veriyorsa, biz de kendi sınıf çıkarlarımız gereği bu alandaki çalışmamıza özel bir önem vermeliyiz.

Bu ise çalışma yürüten yoldaşlarımızın bakış açılarını geliştirecek bir ideolojik eğitimden, yanı sıra etkin ve yaratıcı bir faaliyetin örgütlenmesinden geçiyor. Yoldaşlarımızın kadın işçi-emekçilerin örgütlenmesinde dinamik, sürekliliği olan bir tarzı yaratabilmeleri gerekiyor. Her çalışmamızın kadın boyutunu düşünmeli ve örgütlemeliyiz. Kadın işçi-emekçilerin nihai hedefimiz olan devrim davamızın önemli bir ayağı olduğunu unutmamalı ve şu şiarı aklımızdan çıkarmamalıyız:

"Kadın olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz!"

TKİP V. Kongresi toplandı!

Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!

Sınıf, devrim, sosyalizm!